

Izjava ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 55.—; za in-

—stvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 5072 in 5044, ponoči tudi
št. 5034.

Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 5036.Ispravitelj oddelka: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 5037.Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem črk. zavodu: Ljubljana
št. 11.845 — Praha čislo 78.180,
Wien, Nr. 105.247.

Ljubljana, 18. junija.

Te dni so odpotovali iz Beograda na Dunaj naši delegati k pogajanjem za revizijo trgovinske pogodbe, ki jo zahteva Avstrija. Na katastrofo, ki preti gospodarstvu v Sloveniji zaradi revizijskih zahtev Avstrije, smo v našem listu že opetovano opozarjali ter ponovno objavljali proteste in resolucije slovenskih gospodarskih krogov ter prizadevanje naših poslancev, da s parlamentarno akcijo odvrnejo pretečo nevarnost.

Vlada g. Vukičevića in dr. Korošca se očividno na vse to ni prav nič ozirala; kajti čuje se, da so odšli delegati na Dunaj, da ustrežejo avstrijskim zahtevam. Zato tudi ni med njimi nobenega Slovenca! Niti med eksperti naše delegacije ni nobenega Slovenca in sploh nikogar, ki bi podrobno poznal slovenske gospodarske razmere. Zgodilo se je celo to, da je bil edini Slovenec sicer pristaša SLS, toda gospodarski strokovnjak, ki je bil prvotno imenovan za člana delegacije, pred odhodom delegacije na Dunaj, črtal! Pri prejšnjih pogajanjih z Avstrijo Slovenci sicer nismo imeli nobenega delegata, zato sta pa bila vsaj med eksperti dva Slovenca, oba sicer pristaša SLS, toda dobra poznavalca naših gospodarskih priklad. Bila sta to gg. Janko Jovan in vinogradnik Košar. Sramota mogočne SLS je torej popolna.

Čudno ni, da je tudi v slovenskih klerikalnih krogih že začelo prodirati spoznanje, da je politični vodja klerikalizma, dr. Anton Korošec, za Slovence nesreča. Njegovo sedanje ministruvanje je mnoge njegove dosedanje politične častice silno razočaralo. Mnogi se namreč še prav živo spominjajo na intranzigentnega dr. Korošca iz let 1923, do 1925., ko je zahteval za »svojo« Slovenijo avtonomijo, ne samo upravno, temveč tudi politično. Tedaj je slovesno zatrjeval na zborih zaupnikov SLS, da ne pojde prej v nobeno vladno, dokler se sedanja zgradba naše države bistveno ne spremeni, in sicer tako, da se državnopravno uzakoni enakost in enakovrednost Slovencev s Srbi v vseh panogah državnega življenja. Z bobnenimi besedami in sijajnimi agitatoričnimi gesli je povdarjal, da od te zamisli v ničemer ne popusti in se je na nešteti shodi na ta način proglasil za prvega boritelja Slovenstva. Ta svoj politični program je podprl še z avtoritetno cerkve, po kateri ga je dal blagosloviti pred tisoči udeležniki Katoliškega shoda v Ljubljani l. 1923. To je bila zelo resna gesta, ki jo je dnevno upravičevala polagoma uveljavljajoča se hegemonija carske čaršije v Beogradu in vedno slabšeja administracija, ki jo je kvaril strup korupcije, kakršna nam je bila do tedaj nepoznana. Tedaj so mnogi Slovenci, ki so svojem kulturnem naziranju in po svoji izobrazbi nikakor niso klerikalci, resno verovali dr. Korošču. V obeh njegovih političnih verifikov pa je zrastle do nebes, postal je drugi »oče slovenskega naroda«.

Ko pa je lansko leto pred volitvami sklenil z Vukičevićem »blejski pakt«, se je dr. Korošec razgalil. To nedvomno zaslugu ima Velja Vukičević, da je strgal dr. Korošcu politično masko. SLS je moral pokazati karte in je sedaj vsakdo lahko videl, da njej in njenemu voditelju slovenstvo in avtonomija nista bila prav nič drugače kakor demagoško agitatorično geslo za volitve. Klerikalci so ostali prav takšni, kakršni so bili pred vojno na Dunaju. Tam so imeli vse gospodarske, narodne in kulturne slovenske interese vedno naprodaj, samo, da so mogli in smeli doma na Kranjskem paševati, kakor se jim je zljubilo. Ko jim je lansko leto Velja Vukičević ponudil prst, so zgrabili za celo radikalno roko. Zavrgli so popolnoma misel na slovensko avtonomijo; posebno slovenski gospodarski in kulturni interesi so bili vrženi s krova klerikalne politične barke; zahteva, da se sedanja zgradba države bistveno spremeni, je v njihovih očeh postala »neokusna demagogija«. Ne le njihov politični neprijatelj, vsak objektivni človek danes lahko reče: Se nobena stranka ni tako izdajalsko kapitalizirala kakor SLS! Ni zavrgla le svoje dosedanje politične taktike, ni odvrgla le zunanje oblike svojega političnega in gospodarskega programa, ne; zavrgla je vso bistvenost programa, ki ga je gradila šest dolgih let in katerega je slovesno potrdila in blagoslovila tudi večina slovenske duhovščine.

Zato je veliko razočaranih ljudi v Sloveniji. Sprva je sicer SLS obljuboval, da bo zaradi izgubljenega svojega devišstva Slovencev marsikaj prinesla. Za časa lanske volilne borbe je dr. Korošec ljudstvu obljubil marsikaj dobrot materialnega značaja zaradi »blejskega pakta«. Po volitvah je šla tudi v vladu in dr. Andrej Gosar je postal socialni minister; več se zaenkrat ni dalo »zaslužiti«. Toda rodila se je miška, zakaj samo nekaj klerikalnih partizanov je bilo posajenih na voz naših socialnih zavodov. Za narodno-

Pogajanja za premirje razbita

Politična situacija se je še bolj poostrila

Vladna večina je brisantno odklonila bistvene zahteve KDK in na ta način onemogočila kompromis. — Usodna borba za nettunske konvencije

Beograd, 18. junija i. Pogajanja za kompromis, ki naj bi omogočila v Narodni skupščini mirnejše delo, so se danes razbila. Konstatirali pa je treba takoj, da izključno po krivdi vlade, ki je skušala na nelojalen način izigrati kompromis, tako da bi bila opozicija prišla v položaj, kakor da ona brez nadaljnega opušča svojo borbo proti nettunskim konvencijam in svoje predloge, s katerimi zahteva takojšnji popravek vsaj nekaterih najstrašnejših posledic sedanjege režima.

Koalicija je zahtevala, da se naprej omogoči v parlamentu znosnejša atmosfera na ta način, da se vodstvo sej poveri novemu podpredsedniku, ki bi nudil garancije, da bo postal strogo korektno. Nadalje je koalicija zahtevala, da se preklicijo že vloženi predlog za poostreitev poslovnika in končno, da vlada tudi meritorno sprejme najvažnejše nujne predloge koalicije. Kar se tiče specialno nettunskih konvencij, je koalicija zahtevala točnega in zaupnega sporočila, zakaj so postale konvencije baš sedaj aktualne in ali predstavljajo njih ratifikacija zaključno točko za definitivno aranžman z Italijo. Nettunske konvencije niso strankarska zadeva, temveč splošno narodna in državna; žrtve, ki jih zahtevajo, so tako ogromne, da se brez protigarancij s strani Italije sploh ne dajo prenesti.

Vse te zahteve koalicije je skušala vlada izigrati. Sredi pogajanj je vrgla na mizo predlog o ratifikaciji nettunskih konvencij ter že s tem ustvarila atmosfero, ki je vse prej kot ugodna za uspeh akcije Joce Jovanovića, o kateri je sedaj avtentično znano, da je bila priča v sporazumu z demokratskim delom vladne večine.

Ko so se danes sestali šefi parlamentarnih skupin, je g. Davidović prečital odgovor vlade, odnosno njene večine na zahteve opozicije, o katerem poročamo na drugem mestu in na katerega je bil edino mogoč odgovor takojšnje prekinjenje nadaljnjih pogajanj. Odklanjajoče stališče opozicije je napravilo na vladne skupine silno globok utis. Zavedajo se, da borbe proti koaliciji trajno vzdržati ne morejo in da se jim bo posrečilo spraviti nettunske konvencije pod streho le s pomočjo skupščinske žandarmerije. Koalicija je odločena voditi borbo proti sedanjemu sistemu, o čigar zlodelih vsak dan prinaša nove dokaze, do kraja in bo uporabila vsa sredstva, da zlomi režim, ki grozi našo državo popolnoma upropasti. V tem oziru je vsa koalicija solidarna in izrazi soglasja in zaupanja v njeno borbo prihajajo v tako velikem številu iz vseh krajev države, da se dobro zaveda, da sloni njena borba na ramah vsega zavrednega naroda. Situacija je z današnjim dnem poostrena in pričakovati je v parlamentu prihodnje tedne težkih dni.

Potek seje šefov

Beograd, 18. junija, p. Vsa pozornost političnih krogov je bila danes koncentrirana na popoldansko sejo šefov parlamentarnih skupin, na kateri je imela pasti odločitev o tem, ali pride med vlado in opozicijo do pomirjenja ali pa se bo borba še poostrila. Na sobotni seji je opozicija precizirala svoje pogoje, na katere je morala danes vlada, odnosno njena večina dati odgovor.

Vladne skupine so se včeraj in danes ves dan posvetovali o tem odgovoru. Danes dopoldne od 10. do 12. se je vršila seja šefov vladnih strank, na kateri je bil sestavljen in odobren odgovor vladne večine. Po seji so bili udeleženci napram novinarjem skrajno re-

ristnega ali državo stvarnega to ministruvanje ni prineslo ničesar. Nato je sam dr. Korošec šel v vladu. Postal je notranji minister; to je mogočen mož, šef vse notranje državne uprave. Kaj se je spremenilo, kaj obrnilo na bolje? Kaj imamo Slovenci od tega? Ali je beogradska čaršijska hegemonija sedaj manj nevarna in oblastna? Nezaodvoljni klerikalci v Ljubljani in v Mariboru že javno groze, da je bilo njihovo veliko pričakovanje in upanje, ki je bil sklenjen »blejski pakt« in ko je končno sam »On« šel v vladu, od muh!

SLS je nekaj politično precej pomnila, tudi v duhovnem življenju Slovencev je storila to in ono. Danes je ta stranka tudi kulturno propadla. razen mogočnih gest ni ostalo od nje ničesar več. Politično živi le še od naslajanja pri preganjanju in premeščanju slovenskih uradnikov in učiteljev. Res je, nekaterim svojim pristašem je naklonila to ali ono sinekuro in službo. Narodu,

zervirani in so odklonili vsako izjavo. S tem večjim zanimanjem je vsa politična javnost pričakovala rezultate popoldanske seje. Seja, ki so se je udeležili Joca Jovanović kot sklicatelj, Ljuba Davidović za demokratsko, Joca Lalošević za radikalno, dr. Hrasnica za muslimansko, in dr. Hohnjec za klerikalno stranko, v imenu KDK pa Pribičević in Radić, je bila zelo kratka. Takoj po otvoritvi je Ljuba Davidović prečital

odgovor vlade,

odnosno vladne večine na zahteve opozicije. V odgovoru izjavlja vlada, da pristane na to, da se poveri vodstvo sej novemu podpredsedniku, ki bi bil izvoljen sporazumno. Nadalje je pripravljena sprejeti nujnost sedmih ali osmih predlogov opozicije, ki so gospodarskega značaja. Za dobro premirja je nadalje pripravljena odgoditi nameravano poostreitev skupščinskega poslovnika. Zato pa zahteva, da opozicija glasuje za nettunske konvencije, za posojilo, za zakon proti korupciji in za zakon o regulaciji kmečkih dolgov.

Čim je g. Davidović prečital ta odgovor vlade, je skočil pokonci g. Stepan Radić in ogorčeno izjavil: »To je provokacija. V imenu KDK vam še enkrat izjavim, da mi ne dopustimo ratifikacije nettunskih konvencij in se bomo proti temu borili z vsemi sredstvi, pa če nas vse z žandarji nesete iz skupščine.« Radić in Pribičević sta takoj nato zapustila sejo. Zastopniki vladnih strank so nato sami razpravljali o nadaljnji taktiki proti KDK za slučaj, da bi res izvršila svoje grožnje in poskusila preprečiti ratifikacijo konvencij. Po seji se je vršil dolgotrajni sestanek demokratskih ministrov z Ljubo Davidovićem. G. Vukičević je takoj ko je bil obveščen o poteku seje, odšel na dvor, kjer je bil sprejet od kralja v avdienci.

Po seji je g. Joca Jovanović na kratko obvestil novinarje o poteku seje ter izrazil svoje obžalovanje, da je ostala njegova akcija zaenkrat brezuspešna. Naglasil pa je, da se bo še enkrat poskušalo priti do sporazuma. Tudi Davidović je povabil k sebi novinarje ter jim podal izjavo, v kateri vali vso vso krivdo za neuspeh na opozicijo, češ da je odklonitev vladnih predlogov dokaz, da opozicija že od vsega začetka ni želela sporazuma.

V vrstah opozicije vlada veliko ogorčenje osobito zato, ker je zunanji minister odpotoval v Bukarešto, ne da bi poprej bodisi v tajni seji Narodne skupščine, bodisi na seji šefov parlamentarnih skupin obrazložil, zakaj so postale nettunske konvencije baš sedaj naenkrat tako aktualne, da vlada z vsemi sredstvi forsira njih ratifikacijo. Razen tega se naglašja, da je nujno potrebno prehodno še enkrat revidirati besedilo konvencij, ker se zatrijuje, da obstojata dva teksta, eden italijanski, eden srbohrvatski, ki pa se znatno razlikujeta in dopuščata različna tolmačenja.

V poznih večernih urah je bila za jutri dopoldne sklicana seja demokratskega kluba, da sklepa o nadaljnjem postopanju stranke zlasti v zadevi nettunskih konvencij, glede katerih se je situacija po razbitju pogajanj z opozicijo znatno poostrila. Opaženo je bilo tudi, da je dr. Marinković odšel zvečer v avdienco na dvor. Zatrjuje se, da se kralj izredno zanima za potek pogajanj med vlado in opozicijo.

Mexico City, 18. junija (be.) Mesto Oaxaca je bilo po težkem potresu zelo poškodovano. Porušilo se je več hiš. Dosedaj so našli 5 oseb mrtvih in 20 težko ranjenih.

Ljudstvu, Slovencev ni znala do danes priboriti ničesar. Ali je bil zaradi teh par služb in sinekur potreben šestletni boj, šestletno mobiliziranje Slovencev?

Pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo so najnovejši in najbolj drastični dokaz, neznanske slabosti SLS. Sedaj, ko se Vukičevićev režim drži le s pomočjo naših klerikalcev, ko je le od dobre volje dr. Korošca odvisna samosrbijanska vlada, so v Beogradu črtali celo slovenske eksperte, kakor bi se Slovencev trgovinska pogodba s sosedno Avstrijo ne tikala in bi bila za nje prav takšnega pomena, kakor za Čulufkare. Zato je splošna sodba v Sloveniji, da tako nesposobnega vodstva kakor ga ima danes SLS, nima nobena druga slovenska stranka! Radikalni reakcij ni bil za par sinekur in malopomembnih služb prodan le narodnokulturni program SLS, temveč tudi vsakdanji kruh Slovencev! Zato je razočaranje v Sloveniji danes splošno,

Strahovita razkritja o gniobi v državni upravi

Posl. dr. Žerjav za ravnopravnost uradnikov

Nadaljevanje razprave o zahtevah dr. Korošca v finančnem odboru. — Upor beogradskega policijskega šefa proti vladi. — Kako postopajo s prečanskimi dekleti

Beograd, 18. junija i. Na današnji seji finančnega odbora se je nadaljevala razprava o predlogu dr. Korošca glede doklad za višje uradnike notranjega ministrstva in za politične uradnike v Južni Srbiji. Posl. Pucelj je najprej kritiziral zapisnik zadnje seje ter očital tajniku finančnega odbora posl. Pušenjaku, zakaj je bil zapisnik doslej samo enkrat napravljen v slovensčini. Zdi se, da gospoda iz SLS brani slovensčino samo pred volitvami in v opoziciji. Posl. Pucelj je tudi grajal, ker se v zapisniku ni zabeležilo imena uradnika, ki ga je na zadnji seji pred vsem finančnim odborom razgalil, da je v Sloveniji onemogočeno nedolžno deklico, bil obsojen na tri leta težke ječe, potem pa od notranjega ministrstva premeščen kot pravni referent k velikemu županu v Požarevcu, kjer so ga ščitili tako dolgo, dokler ni bil pomiloščen. Govornik je naglašal, da je ta slučaj tako kričoč da bi moral biti zabeležen v zapisniku.

Nato je govoril posl. dr. Žerjav, ki je povdarjal, da obstoje še drugi argumenti poleg doslej navedenih, ki govorijo proti odobritvi predlaganih doklad. Pogreška je predvsem že v tem, da se skuša rešiti le del vprašanja, ki tvori organično celoto. Zainteresiranim gospodom je sicer uspelo vstaviti v proračun potrebne kredite za te doklade, kar ni storilo uradništvo nobenega drugega resora. V svojem srenemnem pismu se je notranji minister dr. Korošec skliceval na uredbu iz l. 1926 o posebnih dokladah na temelju čl. 40 uradniškega zak. Dr. Korošec predlaga 3000 Din mesečne doklade za svojega pomočnika, dočim je s to uredbo pomočniku ministra javnih del prislojena samo mesečna doklada 1000 Din, pomočniku ministra narodnega zdravlja mesečna doklada 1000 Din, mnogim pomočnikom na ta uredba sploh ne dovoljuje nobenih doklad. Po gornji uredbi prejemajo načelniki ministra javnih del po 600 Din mesečnih doklad, dr. Korošec pa predlaga za svoje po 2000 Din. Čenrav je mnogo drugih ministrov, kjer načelnik ne prejema nobenih posebnih doklad.

Govornik je opozarjal na svoečasno proračunsko razpravo, v kateri je finančni minister črtal po gornji uredbi prislojene posebne doklade za stražniško osobie letnišnik, ki je v službi 16 in več ur na dan in in ki je do letos prejelo za nočno službo no 1 Din doklade na uru. Finančni minister je odbil znesek 100.000 Din, ki je za to potreben, češ da ga ne more dovoliti iz splošnih finančnih ozirnov. Istočasno pa je dr. Korošec zasluagal svojim uradnikom posebne doklade v višini 1.800.000 Din za katere sedaj išče zakonske podlage. Njegov predlog je zato treba odkloniti tudi s stališča enakosti uradnikov.

Ako pa se že podeli načelnikom posebne doklade, kakaj bi se potem ne tudi inspektorjem in sploh ostalemu uradništvu. Če bi bil notranji minister iskren, bi moral izjaviti, da po njegovem mnenju uradništvo v njegovem ministrstvu in v Južni Srbiji nima dovolj plače in da zato predlaga povišanje. Prava sramota bi bila, ako bi pred vsem svetom uradno potrdili, da je treba delati uradništvu v Južni Srbiji posebne doklade, ker vrše službo v živlenski nevarnosti.

Sv. Pribičević: »Če bi mi to rekli, bi nas napeljali za izdajalce države«.

Dr. Žerjav smatra, da bi se to vprašanje moralo rešiti enotno za uradništvo vseh resorov potom posebnih funkcijških doklad, kakor se bo to na pr. zgodilo za sodnike po novem sodniškem zakonu. Enake funkcijske doklade bi se morale dovoliti tudi uradnikom ostalih resorov. Če uradniki notranjega ministrstva v Beogradu s 3 ali 4 tisoči dinarjev mesečne plače ne morejo izhajati, ker porabijo skoro polovico plače za stanovanjsko najemino, potem velja isto tudi za drugo uradništvo v Beogradu, pa tudi po ostalih pokrajinah države. Denar, ki ga zahteva dr. Korošec za doklade višim uradnikom v notranjem ministrstvu, lahko tudi drugje bolje uporabi. Ko je on (dr. Žerjav) tekotm proračunske debate opozarjal na kričočke krivice, ki se gode upokojenim orožnikom s 300 do 400 dinarjev mesečne pokojnine, je tedaj fin. minister odgovoril, da ni mogoče povišati teh pokojnin. Dr. Korošec je takrat močal. Čudno je tudi, da vlada predlaga doklade za višje uradnike v trenufku, ko odklanja vsako pomoč po toč in drugih elementarnih nesrečah oškodovanim kmetovalcem v brežjskem okraju in drugod.

Posl. Pucelj: »Za take namene vlada nima niti prebite pare na razpolago. Ne delajte se »uhlega, g. minister!«

Dr. Žerjav je dalje opozoril na soglasni sklep Narodne skupščine, da se žrtvam potresne katastrofe na Bolgarskem podeli podpora 3 milijonov Din, dočim Bolgari od te podpore še niso prejeli niti pare.

Stepan Radić: »To je evropski škandal!«
Posl. Pucelj: »Vlada sigurno čaka na posojilo.«

Posl. dr. Žerjav je nato navedel slučaj velikega župana Takića v Banjaluki.

Dr. Korošec: »Ta je že penzioniran.«

Dr. Žerjav: »To zopet ni prav. Vi bi ga morali suspendirati in postaviti v disciplinarno preiskavo. Sedaj je tudi najboljša prilika, da črtate doklado 3000 Din, ki jo nezaluzeno prejema uradnik (politijski direktor) mesta Beograda, ker s svojim letom nepretrgano briškira notranje ministarstvo in se obnaša, kakor bi ne imel nobenih predstojnikov. V splošni tišini je posl. dr. Žerjav navedel tudi dokument notranjega ministrstva, ki osvettljuje, kako nezdrave razmere vladajo med upravnikom mesta Beograda in notranjim ministrstvom. Svoječasno

je prišel neki srečni poglavar v konflikt s svojo dolžnostjo glede čuvanja državnega denarja. Minister ga je moral opustiti iz službe, naker se je preselil v Beograd in postal advokat. Glavna kontrola je nato zahtevala od notranjega ministrstva, naj pozove tega gospoda, da vrne denar, ki ga je vzel iz državne blagajne. Notranje ministarstvo je pozvalo upravo mesta, naj dostavi ta akt imenovanemu, a tega ni hotela storiti. Zato je notranje ministarstvo pod št. JB 1036 od 22. januarja 1927 odgovorilo glavni kontroli: »Ker notranje ministarstvo nima pti, da prisili upravo mesta, da to stori, prosi glavno kontrolo, naj sama ukrene, kar more.«

Pribičević: »To je lepa državna uprava!«

St. Radić: »To je krasna država!«

Med citiranjem tega pisma so člani finančnega odbora burno apostrofirali prisotnega notranjega ministra, ki je molčal bled kakor sveča. Tudi poslanci večine so bili vidno poparjeni.

Dr. Žerjav je nato navedel, kako je neka slovenska dama hotela dobiti potni list za inozemstvo, ker se je hotela dati operirati. Uprava mesta Beograda je njeno prošnjo odklonila; šele ko se je dotična dama obrnila na advokata in mu plačala 300 Din, je prejela potni list. Do še mučnejših prizorov je prišlo, ko je posl. dr. Žerjav razgalil dokumente, kako uprava mesta Beograda odpošila prečanske deklete, ki iščejo v Beogradu službe, v južne kraje, kjer padejo v roke trgovcem z belim blagom.

St. Radić: »To je škandal, to je za Zenevo.«

Pribičević: »To je državna trgovina z belim blagom!«

Dr. Žerjav je prebral več pism mladih deklet kot dokaz, kako se z njimi postopa. Opozicija je revoltirano protestirala proti notranjemu ministru, ki je zopet molčal bled kakor zid.

Pribičević: »Obenem na trpi notranji minister, da poziva neki beograjski listič k umoru prečanskih voditeljev. Drugi listi se sicer plenijo, a v tem slučaju dr. Korošec ni zaprl krivcev.«

Dr. Žerjav je v nadaljnjem svojem govoru obžaloval, da zaradi dogodkov pri »Ruskem carju« se ni bil nihče kaznoval in da vlada še vedno odklanja anketo.

Nato je predsednik prekinil dr. Žerjavov govor ter zaključil sejo med burnimi protesti opozicije, ki ga je pozivala, naj navede člen poslovnika, ki mu daje pooblastilo za tako postopanje.

Prihodnja seja finančnega odbora bo jutrišnjem ob 4. dopoldne z nadaljevanjem dnevnega reda. Prvi bo govoril posl. dr. Žerjav, ki bo nadaljeval svoj danes prekinjeni govor.

Demanti poštnega ministra

Beograd, 18. junija p. Z ozirom na očitke, ki so bili izrečeni v Narodni skupščini zaradi nakupa brozovanih drogov v inozemstvu, objavila generalna direkcija pošt naslednji demanti: »Gospod Bogoljub Kojuzdžić, minister pošte in telegrafov, osebo in kategorično demantira, da bi bil le en brozovanih drogov od osvobodjenja do danes kupljen ali naročen v inozemstvu za potrebe ministrstva pošte in telegrafa.«

Povratek ministra Šumenkovića

Beograd, 18. junija p. Danes dopoldne se je vrnil iz inozemstva minister brez portfelja dr. Šumenković, ki se je del časa mudil v Pragi in Parizu. Za časa odsotnosti dr. Marinkovića na konferenci Male antante bo dr. Šumenković zopet zastopal zunanega ministra.

Zanimive izjave Titulesca

Bukarešta, 18. junija. g. Zunanji minister Titulescu je podal po svojem povratku v zunanje ministarstvo novinarjem izjavo o svojem potovanju, kakor tudi o konferenci Male antante. Izjavil je, da vsebuje dnevni red sedanje konference Male antante vprašanja izredno velikega političnega pomena in je zaradi tega vredna posebnega zanimanja. Glede Rothermerove akcije je izjavil minister, da na revizijo mirovnih pogojev mirnim putem ni misliti. Glede ontantskega vprašanja zastopa Titulescu stališče, da je za Rumunijo definitivno rešeno. Koncem svojih izjavanj je Titulescu presenetil s sporočilom, da se počuti utrujenega in da bo najbrže še tekom leta poletja nastopil 7 do 8 mesečni dopust. Ta izjava je zelo presenetila in jo v splošno tolmočilo tako, da se namerava zunanji minister Titulescu popolnoma umakniti iz političnega življenja.

Praga, 18. junija. g. Zunanji minister dr. Beneš je zvečer ob 21. z Wilsonovega kodolova odpotoval na konferenco Male antante v Bukarešto. Istočasno potuje tudi večje število novinarjev, ki se udeležijo konference.

Tudi belgijski komunisti nočejo mirovati

Anverza, 18. junija s. V pristanišču je izbruhla stavka ladijskih delavcev, ki so jo organizirali komunisti. Danes je bila proglašena splošna stavka. Dosedaj stavka 60% delavcev. Stavkalci zahtevajo zvišanje mezd. Socialno demokratska organizacija je pozvala svoje pristaše, naj ne sledijo pozivu komunistov.

Na Grškem ni tako hudo

Atene, 18. junija g. Govorice o stavki v Makedoniji in Pirelu, kakor tudi o krvavih dogodkih v Drami se demantirajo. Stavkajo samo pekovski delavci v Solunu, kar pa nima večjih posledic.

Včerašnji seji Narodne skupščine

Nadaljevanje opozicijske obstrukcije. — Vlada večina sama zavlačuje seje. — Razprava o obtožbi proti dr. Subotiću se je začela še le popoldne

Popoldanska seja

Beograd, 18. junija p. Današnja seja Narodne skupščine je bila zopet precej viharna. Opažati je že tako pri opoziciji kakor pri vladni večini nervoznost, ki je nastala v vseh političnih krogih po sobotni predložitvi netunskih konvencij v ratifikacijo. Dočim se je v soboto računalo z možnostjo sporazuma med vladno in opozicijo, je bilo že na današnji seji skupščine, še preden je padla v pogajanjih za pomirjenje končna odločitev, jasno, da je vsak sporazum nemogoč. Seja je potekla po običajnem načinu in Narodna skupščina na dopoldanski seji sploh ni prišla do dnevnega reda, marveč jo je moral predsednik zaradi splošnega nereda in prekanja predčasno prekiniti.

»Ali ne veste, koliko je ura?«

Seja je bila že od vsega početka zelo viharna. Sklicana je bila za ob 9. prišla pa se je šele ob pol 11. Opozicija je proti zavlačevanju zopet ogorčeno protestirala in ostro napadala podpredsednika dr. Hranilca, ki je predsedoval današnjem seju. Ko je stopil v dvorano, mu je zemljoradnič Vojta Lazič zaklical: »Ali ne veste, koliko je ura, gospod predsednik? Menda ste pozabili, da je sklicana seja za 9. ne pa za pol 11. Če nimate ure, vam jo kupimo mi.«

Po prečitjanju zapisnika, ki ga je skupščinski tajnik klerikalni poslanec Bedjanić čital zopet v srbohrvaščini, je zahteval besedo posl. Pucelj, ki je naglašal, da so zapisniki v zadnjem času sestavljeni sicer nekoliko skrbneje in le videti, da je kritika opozicije nekaj zalegla, vendar na vsebino današnji zapisnik še vse polno netočnosti in je še vedno pomankljiv. Obširno je razlagal dolžnosti skupščinskih tajnikov ter nato zahteval razne popravke v zapisniku, kar pa je tajnik Bedjanić odklonil. Predsednik je hotel tako podeliti besedo posl. Voji Laziču, proti čemer pa je opozicija protestirala in zahtevala, da se o zahtevah posl. Pucelja glasuje. Ko je predsednik odklonil tudi to zahtevo, je nastal v dvorani med vladno večino in opozicijo hud prepri, tako da se je moral predsednik končno vendarle udati in odrediti glasovanje.

Ko se je hrup nekoliko polegel, je dobil besedo posl. Sava Kosanović. Zahteval je, naj se v zapisniku registrira zahteva posl. Volderja, ki jo je stavil na zadnji seji glede zaščite poslancev pred napadi preprijetih uradnikov v ministrstvih. To je tem bolj potrebno, da se ovekoveči, kakor razmerje vladajo pod Vukičevićevim režimom. Skupščinski tajnik se je izgovarjal, da je to izpuščeno iz zapisnika samo zaradi tega, ker ni moglo beležiti vsake izjave. Dobesedno se beležijo govori poslancev le v stenografskem zapisniku.

Ministrski avtomobili za vladne poslance

Nato je dobil besedo posl. Stjepan Radić, ki je v svojem govoru ostro grajal postopanje predsednika in način, kako se vrše provizije. Predsednik prozvrško vedno odlaža tako dolgo, da ministrski avtomobili polove po mestu poslance vladne večine ter jih privedejo v skupščino, da glasujejo za vladno in da ne izgube svojih dnevnih v ostalem pa je pripomnil, da bo najbolje, če se skupščinsko predsedstvo preseli v skupščinski bife, ker je vladna večina tam vedno sigurna. Radićali so proti temu protestirali, kar je dovelo do ponovnega prekanja. Stjepan Radić je zaklical radikalom: »Tako sramoto, kakor jo povzročate vi, je imel tudi angleški parlament in je iz tega nastala Irska. Imel jo je avstrijski parlament in je nastala Češkoslovaška, imeli smo jo v madžarskem parlamentu in se je rodila srbohrvaška koalicijska, brez katere ne bi bilo naše države. Zato le tako nadaljujte in videli boste, kakše posledice bo videlo.«

Vollne kroglice posl. Parežanina

Parežanin: »Ali sliši Pribičević, kaj pravi Radić?«

Pucelj: »Takihi gospodarjev, kakor je Parežanin, mi nečemo. Mi hočemo biti vsi lastni gospodarji.«

Krnjević (Parežaninu): »Vi sploh nimate pravice govoriti, ker ste prišli semkal s pomočjo tatvine kroglice.«

Parežanin: »Ena moja kroglica je vredna več ko vaših 10.000.«

Jelašić: »Menda zato, ker ste si jo pridobili iz lopovščinam.«

Matejić: »Brez lopovščin sploh ne morete živeti.«

Pavle Radić: »Parežanin govori o pošte-nju, a odvzema narodu celo vodo.«

Stjepan Radić: »Tako niso postopali niti Turki.«

Parežanin: »Eden moj glas je vreden več ko vsa vaša pamet.«

Stjepan Radić: »Ki je vi sploh nimate.«

Ko se je nemir nekoliko polegel, je Stjepan Radić zaključil svoj govor in zahteval, da se izvolijo za skupščinske tajnike sposobni in preizkušeni parlamentarci, ne pa politični novinci.

Posl. Pasarić je zahteval razne popravke v zapisniku in pozival predsednika, naj odredi, da se bo zapisnik v prepisu dostavil redno vsem poslancem. Vlada večina je njegove zahteve seveda odklonila.

Nato je govoril posl. dr. Drlićev o poslovniku ter grajal postopanje predsednika in mu očital, da pozna kazni o poslovniku samo za opozicijo, ne vidi pa pregreškov vladne večine.

Radi hrupa prekinjena seja

Nato je govoril še radikale Parežanin, ki je napadal opozicijo, kar je izzvalo novo prekanje. Ko pa je posl. Pucelj zahteval besedo, mu jo je predsednik odklonil ter takoj odredil glasovanje. Opozicija je proti temu viharno protestirala in je nastal v dvorani tolik hrup, da sploh ni bilo razumeti niti besede. Skupščinski tajnik je dal znamenja vladni večini, naj vstane h glasovanju, kakor je predsednik v največjem nemiru narekoval stenografom, da je zahteva posl. Pucelja odklonjena. Odredil prehod na dnevni red in podelil besedo poslancu dr. Čalkovcu. V dvorani vsa tega ni nihče slišal. Poslanca Pucelj in Pribičević sta planila proti predsedniški mizi ter zahtevala besedo, da govorita o poslovniku. Posl. Čalkovac v splošnem kralvu sploh ni prišel do besede. Predsednik je končno uvidel, da ni gospodarske situacije ter je nato sejo kračkomalo prekinil in odredil nadaljevanje za ob 5. popoldne.

Popoldanska seja se je pričela šele ob 6. Besedo je takoj dobil posl. dr. Čalkovac, ki je v svojem govoru naglašal, da so že predgovorniki v dovolini meri dokazali utemeljenost obtožnice proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiću in da zato o tem ni treba več izjavljati besed. Žalostno je, da zavzema dr. Subotić kljub vsemu temu še vedno mesto vrhovnega sodnika ter da ni smatral za potrebno, da bi vsaj dotle, dokler njegova zadeva v Narodni skupščini ni razčiščena, odstopil.

Za njim je dobil besedo posl. Ivan Čelan, ki je v svojem govoru povdarjal, da star red in zakonitost glavna temelja vsake države. Pri nas vsega tega ni več, odkar so na krmilu ljudje dr. Subotičevega kova. Noben lajk ne dvomi o tem, da je dr. Subotić z najvišjega mesta kot vrhovni čuvaj zakonov, sam najbolj kršil zakone. In zato zasluži, da pride pred sodišče.

Končno je govoril še posl. Stepa Matijević, ki se je obširno bavil s postopanjem dr. Subotića ter orisal, koliko je s tem škodoval interesom države na nacionalnem polju in Vojvodini. Pristal je na razne koncesije Italijanom v Dalmaciji in tako na vsel črti škodoval narodu in državi. V temperamnetnih izjavah je posl. Matijević zaključil svoj govor z izjavo, da se to, kar je dovolil dr. Subotić našim nacionalnim nasprotnikom ne sme nikdar izvršiti, kar pa je že izvršenega se mora takoj popraviti.

Po Matijevićevem govoru je predsednik sporočil, da je dobil predlog, naj se seja pretvori v tajno. Pri glasovanju je vladna večina ta predlog odklonila, kakor se je na zahtevo opozicije vršila še provizija. Po ugotovitvi kvoruma je predsednik ob 20.15 sejo zaključil in napovedal prihodnjo sejo za jutri popoldne ob 9. z nadaljevanjem istega dnevnega reda.

Italijanski nauki Jugoslaviji

V Trstu, 14. junija.

Napoveduje se skorajšnja ratifikacija nettunskih konvencij s strani beograjske Narodne skupščine in za njo seveda tudi obnovev rumskega pakta. Oboje pa daje fašističnemu tisku povod, da je začelo objavljati članke, v katerih daje dobre nauke beograjski vladi, kaj naj vse stori, da se zboljšajo odnošaji med obema državama. Tako je zlasti v glavnem glasilu primorskega fašizma »Popolu di Trieste« zašel znani njegov reški dopisnik inž. Händel, ki je par mesec prej pretečal v zagrebških zaporih pa je bil potem oproščen obtožbe vohunstva in žaljenja Velicinstva, priobčevati članke, v katerih deli take lekcije na vse strani. Händel je rojen Nemec, a za ženo ima Slovenko, pa so zato njegova izvajanja v fašističnem listu še tem zanimivejša.

V »Popolu« od 12. t. m. se je Händel spravljal na sušaške Jugoslovane, češ da v vse prevelikem številu prihajajo na Reko služiti si kruha in da za vsakeh sto dinarjev, ki jih prinašajo v Reko, odnašajo čez most tisoč dinarjev. Sušak pa da ima poleg teh materialnih tudi vse prosvetne koristi od Reke, Sušak da je zajedalec Reke in da je edino le zaslug Reke, če ima Sušak nekoliko evropskega življenja. Članek zato zahteva od italijanske vlade, naj kratkomalo popolnoma zapre mejo med Reko in Sušakom, s čimer da bi bil Sušak za tisoč kilometrov pomaknjen proti vzhodu. Rečanje nimajo prav nikakega povoda, da bi ravnali vljudno s hrvaškimi gosti in še tem manj, ko se na jugoslovanski strani delajo vse mogoče nepravilne Italijanom Reka bi morala biti žarišče italijanstva za vse jugoslovansko obmejno ozemlje, pa je v resnici ravno narobe: jugoslovanski sosedje poslavljajo Reko, vsaj v trgovinskem pogledu. Zaključuje pa tako: »Nikdar se ni dovolj ponavljalo, da se vljudnost, popustljivost in velikodušnost napram ljudem balkanskega kova smatra za znak slabosti. Ako bi bila Italija že od vsega začetka kazala Hrvatoma na Reki železno pest, bi bili mi (Italijani) danes bolj spoštovani na Sušaku.«

Dva dni pozneje je napisal Händel nov članek za »Popolo« pod naslovom »Italija in Jugoslavija«. V uvodu pravi, kako je pripisovati bolj jugoslovanski sreči kot pa pameti, da se je za Jugoslavijo rešil ugodno zadnji spor zaradi dalmatinskih dogodkov, in ugotavlja, da je ob tej priliki dala Italija Jugoslaviji zdravilo lekcijo o svoji moči. Jugoslovani naj presojajo Italijo tako, kakor je v resnici, ne pa po svojih pobožnih željah. Naj pogledajo okoli sebe, pa bodo videli sovraženike vsenaokoli. Edina veselela, ki meji na njihovo državo, je Italija, naj si je ne napravijo za sovražnico. In naj se ne primerjajo s Piemontom ali predvojno Srbijo, kajti Italija ni Avstrija in Jugoslavija nima nikakršne pravice, da bi se povzdignila do etnične in zgodovinske važnosti Piemonta.

Jugoslovani naj se prepričajo, da jih kulturni dinamizem ne more rešiti italijanske penetracije in italijanskega vpliva. Avstrijska mentaliteta mora popolnoma izginiti iz Kraljevine SHS. Odgovorni činitelji naj prvi dajo učinkujoč zgled, da razumevajo italijanske težnje. »Naše zahteve v Italijan ski Dalmaciji nikakor ne pomenjajo konca Kraljevine SHS, nasprotno, pomenjale bi stvarno konsolidacijo v mednarodni politiki. Razvoj Jugoslavije je odvisen od prijateljske podpore Italije.«

Tak način razumevanja Italije se mora propagandirati med jugoslovanskimi masami. Iz šolskih knjig se morajo izločiti spisi, ki predstavljajo »Julijsko Krajino« kot nekako Alzacijo in Loreno, katera naj bi bila vir neumnege iredentizma, ki bje v obraz zgodovini, zemljepisu in kulturi. Prepovedo naj se preštevni spisi o svetovni vojni, v katerih se opisuje Italija po objavah avstrijskega generalnega štaba. Zagrebškim in ljubljanskim listom naj se

da strogo ukaza, da naj ne razširjajo napačnih in lažnivih vesti o Italiji. Naj se ne goji c. in kr. duševnost Hrvatov in Slovencev s tem, da se daje tako zelo protitalijanski značaj vojni mornarici, ki je vse preveč nesramen posnetek zloglasne »k. und k. Kriegsmarine«. V pouku vojaških »ovincev« naj se ne povdarja neprestano, da se bo treba biti z Italijo. Organizira naj se čisto jugoslovanska policija in naj se izločijo popolnoma vsi »k. und k.« ter za to protitalijanski življenji. Prepoved naj se bolj ali manj parlamentarnim predavateljem, da ne bodo zastupljali javnega mnenja z običajnimi lažmi o fašistični Italiji.

Gospod Händel je tako milosten, da pravi, da bi se Italija za enkrat zadovoljila s temi ukrepi in da niti ne zahteva, da bi se tem represivnim ukrepom pridružili še ukrepi, ki bi bili v direktno korist Italije, da ne zahteva niti italijanofilskih knjig, niti predavanj, ki bi proslavljala Italijo, niti listov, ki bi simpatizirali z njo in tudi ne vojske in mornarice, ki bi bili prijatelji Italije. Za sedaj je dovolj, da se iz jugoslovanskega življenja odstrani strup protitalijanstva. Italija ima že sama svoja sredstva, da si pribavi ljubezen in spoštovanje, ki bo le v korist Jugoslovenom samim, ki bodo končno spoznali, da je Italija veselela, ki mora braniti svoje najvišje koristi in mora zaradi svojega mogočnega razvoja imeti vsobodna pota za svojo ekspanzijo v svetu...

Atentat na portoriškega predsednika

New York, 18. junija. g. Predsednika senata v Portoriki Antonija Barcelo so sinoči po povratku iz Newyorke slovesno sprejeli v mestni dvorani San Juana. Takoj nato je neki Matos napadel predsednika z ostrim predmetom ter ga ranil v spodnji del telesa. Policija je za atentatorjem streljala ter ga končno aretirala. Poškodbe Barcelo so tako močne, da ga je bilo treba prepeljati v bolnico. Ali bodo imele resne posledice, se bo ugotovilo pozneje.

Izgon italijanskega klerikalnega poslanca iz Francije

Pariz, 18. junija s. Kakor poroča »Populaire«, je bil bivši italijanski poslanec Miglion, član katoliške ljudske stranke, izgnan iz Francije. List meni, da je bil poslanec izgnan na zahtevo italijanske vlade.

Premestitev tržškega podpretektja

Trst, 18. junija o. Tukašnji podprefekt Zancanato je bil danes imenovan za prefekta v pokrajini Triestin.

Horthy šestdesetletnik

Budimpešta, 18. junija s. Državni upravitelj Horthy je slavil danes svoj 60. rojstni dan. Pri tej priliki se je vršila v Ofenu vojaška parada, katere so se udeležili vsi v Budimpešti bivaajoči nadvojvode, člani vlade in predstavniki oblasti ter vojaški atašeji Italije, Francije, Anglije, Poljske in Rumunije.

Nemčija se vendarle udeleži trgovinske konference v Parizu

Berlin, 18. junija (be.). Na prošnjo glavnega tajnika medparlamentarne trgovinske konference v Parizu bo zastopal nemški državni zbor demokratski poslanec Mayer.

Čangtsolinov naslednik

Mukden, 18. junija s. Čangtsolin, je bil namestu svojega očeta imenovan za civilnega guvernerja Fengtien. O Čangtsolinu zatrjujejo, da se njegovo stanje bistveno boljša in da bo v kratkem okrevaj.

London, 18. junija. (be.) Ker je glavni poveljnik južnokitajske armade Čangksajšek odstopil, je general Feng umaknil svoje čete iz Pekinga.

Povratak nemških prekoceanskih letalcev

Bremenhaven, 18. junija s. V slavnostni dvorani parnika »Columbus« se je vršil danes slovesen sprejem »Bremenovih« letalcev, ki so se vrnili v Nemčijo. Sprejemu so prisostvovali zastopniki oblasti, katerim se je stotnik Köhl zahvalil v kratkem nagovoru, pri čemer je povdarjal, da leži med njegovim odhodom iz Nemčije in povratkom največji dogodek. Nato je povdarjal veličasten sprejem, ki so ga bili deležni »Bremenovci« letalci po Ameriki. Stevilno obširnost je priložilo letalcem med vožnjo skozi zatvorne navdušene ovacije. Srečne vožnje parnikov v pristanišču so tučile, nad parnikom pa je krožilo na tucete letal, ki so pozdravljali letalce iz zraka.

Senzacije iz letalskega sveta

London, 18. junija (be.). Kmalu po 12. uri je preletel hidroplan »Friendship«, ki ga vodi gospa Amelia Earhart v spremstvu treh letalcev, kralj Barry pri Point South Walesu. Letalo je srečno preletelo Atlantski ocean. Akoravno se je to že večkrat zgodilo, je to prvi slučaj, ko je preletela Ocean ženska. Polet je financirala gospa Guest, žena kapetana bivšega letalskega ministra Guesta. Oba sta poletela pogumni letalci nasproti, ki se blizu Southamptonu.

London, 18. junija s. Ameriško letalo, ki ima na krovu miss Earhart ter pilota Stulza in Elliswortha, je danes ob 1. popoldne pristalo pri Barrybordu v Walesu na Angleškem. Letalo se je moralo spustiti, ker je letalom zmanjkalo goriva.

London, 18. junija (be.). Veliki angleški zrakoplov bo kmalu izgotovljen in bo nastopil poskusno vožnjo prihodni mesec. Zrakoplov ima 5 milijonov kubičnih čevljev obsega in prostora za 100 potnikov. Zrakoplov bo nastopil pot iz Anglije v Kanado, v Newyork in nazaj najbrže meseca oktobra.

Proces proti ciganskim ljudozrcem

Praga, 18. junija. g. Razprava proti vltavskim ljudozrcem se bo vršila pred sodiščem v Košicah še le v drugi polovici vevembra, ker še ni bilo mogoče sestaviti obširne obtožnice. Izmed 33 obtožencev je eden že umrl, enega pa so morali prepeljati v umobolnico. Povabljenih je kakih 100 prič. Razprava se bo vršila v vojaški jahalnici, ker sodna dvorana za take razprave ni primerna.

Eksplodizija na kolumbijski topničarki

Berlin, 18. junija (be.). Na kolumbijski topničarki »Hercules« se je razpočil parni kotel. Ubilih je bilo 10 moč in več težko ranjenih.

Tragedija v večnem ledu in snegu

Kakor vse kaže, bo prišla pomoč za Nobila in njegove tovariše prepozno. — Ker divja na severu vihar, je položaj ponesrečen-cev zelo kritičen

Rim, 18. junija (ri). Kakor poroča uradni komunikle Agenzia Stefani sta se Jvignila kapetana Larsen in poročnik Lutzov Holm za raziskovalni polet. Izvidnica, ki je opremljena s sanmi in je pod poveljstvom italijanskega kapetana Soracarija je pripravljena na pohod proti severu. Ladja Braganza bo nadaljevala pot proti vzhodu. Ladja »Città di Milano« je v stalni brezzični zvezi s parnikom Tano, ki ima na krovu švedsko ekspedicijo za rešev »Nobila«. ki prispe jutri v Kingsbay. Rešilna ekspedicija se je napotila proti zalivu Bederij, kjer bo pustila zalogo živih namenov za del posadke »Italice«, o kateri se ne ve ničesar. Švedska brzojavna agencija zanika vest da so našli del te posadke. Letalo poveljnika Maddalene se je moralo zaradi strahovitega viharja vrniti po 5 urnem poletu v Vadsö. Francoski hidroplan, ki ga vodi Amundsen, je startal proti Tromsø, kamor je dospelo fínsko letalo Junker. Švedsko letalo Junker je zapustilo Harvica in leti proti Swabardu.

Rim, 18. junija o. Po brezzični brzojavki ladje »Città di Milano« sta se letalca Larsen in Lutzov Holm vrnili s svojega prvega poleta za izsleditev Nobila na ladjo »Bra-

ganza«, ki ji na službi kot oporišče. Imela sta sicer ugodno vreme, vendar pa Nobilove skupine nista mogla izslediti ker se je led, na katerem je sedaj ta skupina medtem odmaknila proti severovzhodu dočrta sta se letalca pri svojih raziskovalnih opirala na otok Foyn, ki pa na zemljevidih kakor se je sedaj ugotovilo, ni pravilno začrtan. Nobilova brezzična postaja je takoj javila ladji »Città di Milano«, da so ponesrečenci opazili obe letali, a niso mogli čati primernega znamenja z aketom, ker je preveč svetilo sonce. Skupina je sedaj na zemljepisni točki 80 stopinj, 33 minut severne širine in 27 stopinj 12 minut vzhodne dolžine od Greenwicha. Larsen in Lutzov bosta še tekom današnjega dneva odletela proti označeni točki in raziskala ledovje vzhodno od otoka Foyn. Število letal in ladij, ki se bodo udeležile pomožne akcije, je že močno naraslo. Pri Spitzbergu bo v kratkem zbranih že 7 ladij in 12 letal.

Kodanj, 18. junija (be.) Ladja »Città di Milano« je prešla nove kile Nobila na pomoč. Nobile poroča, da divja strahoviti vihar, ki grozi razbiti ledeno ploščo Ponesrečenci so v veliki nevarnosti, da utonejo.

Manifestacija KDK v Somboru

Nelojalno postopanje vladne večine pri pogajanjih z opozicijo. Revizije mirovnih pogodb se ima bati samo Italija. — Kaj hoče KDK.

Sombor, 18. junija. r. Včerašnji shod KDK se zaradi deževnega vremena ni mogel vršiti na prostem, zaradi česar se je vršil v veliki dvorani hotela Slobode, v kateri se je zbralo nad 3000 ljudi iz Sombora in okolice. Policija je pred shodom prepovedala sprevede seljakov skozi mesto, ki so prihajali z zastavami na čelu in prav tako je tudi prepovedala sviranje godb, da bi ne bilo vidnih manifestacij na ulicah.

Na shodu je prvi govoril živahno pozdravljen Stjepan Radić, ki je razpravljal o hegemonizmu sedanje vlade in naglašal, da delo KDK ni naperjeno proti Srbom in Srbijancem, temveč stremi za tem, da se odstrani od vpliva na državne posle ljudje, ki so sramota za Srbijo in ki bi mogli postati nesreča za našo državo. Kot demokratska stranka je KDK zbrala v svojih vrstah kmete, delavce in meščane. Upala je, da se ji bo pridružil tudi Srbijanec Ljuba Davidović s svojimi prijatelji, ponudila mu je vse, stavila mu je na razpolago 85 mandatov in ves svoj tisk. Ljuba Davidović je ponovno dejal o Vukičevićevi vladi, da na hajduški način odvzema narodu svobodo, pozneje pa je sam pristal na izgon monistični režim. Zato je sodelovanje z njim nemogoče.

Prav tako živahno pozdravljen je nastopil Svetozar Pribičević, ki je govoril najprej o razdrapanih razmerah v radikalni stranki, nato pa o položaju v parlamentu. Povdarjal je glede razgovorov, ki so se pričeli koncem preteklega tedna, da so zastopniki KDK zahtevali izpremembo reži-

ma v vsej državi, t. j. celega sistema načina vladanja, kakor tudi obstoječih nezdravih razmer. Dočim pa so se vršili razgovori med šefi parlamentarnih skupin, je notranji minister predložil nettunske konvencije Narodni skupščini v ratifikacijo, ne da bi se o tem življensko važnem vprašanju sporazumel z opozicijo. Tako nelojalno postopanje obstoja že od nekdaj in pomenja, da nudijo poljub, dočim drže v roki pripravljen nož.

Nadalje je Pribičević omenil, da akcij lorda Rothermerea pripisujejo pri nas vso preveliko važnost, kakor ji ne pripisujejo niti v Angliji, niti drugod po svetu. Res je tudi Mussolini govoril o izpremembi mej. Vendar se nam tega ni treba bati, kajti ako bi došlo na dnevni red vprašanje izpremembe mej, bi se morala bati Mussolini in sedanja službena Italija, ker živi tamkaj pol milijona našega najboljšega in najzavednejšega naroda.

Končno je Pribičević nglal, da KDK ne vodi antisrbijanskega boja, čeprav ji ga hočejo vsiliti. KDK samo hoče, da bi naša država dobila jugoslovansko in ne srbijansko viano, v kateri bi bili zastopani vsi deli in vsi kraji našega naroda. Želim, da pride v Beogradu do sestave vlade. Ki bo enako skrbela za vse kraje in poznala potrebe vsen delov našega naroda.

Govorilo je nato še več navzočih poslancev KDK, nakar je bilo lepo uspešno zborovanje zaključeno ob 1. popoldne med živahnimi ovacijami voditeljem KDK.

Locarno v srednji Evropi in na Balkanu

O priliki konference Male antante se je zopet pojavil tema o Locarnu, ki naj bi se sklenil za srednjo Evropo, odnosno podunavsko srednjo Evropo in pa za Balkan. Beneš je govoril o srednjeevropski locarnski pogodbi in balkanski državniški so se izjavili te dni o sličnem projektu za Balkan in v prihodnjih dneh je pričakovati še člankov o tem predmetu.

Vsakdo mora priznati, da se je politični položaj v zapadni Evropi izdatno izboljšal, odkar se je v Locarnu podpisala garancijska pogodba med zapadnimi in prizadetimi srednjeevropskimi državami. S tem je postala nemška državna meja proti Franciji in Belgiji skupna zadeva mnogih sil, ki so jo s svojim podpisom garantirale in na ta način v bistveni meri potrdile nespremenljivost statusa quo. Napetost ob Renu je spričo tega močno odjenjala in med Francijo in Nemčijo so se pričeli boljše odnošaji vidoma.

Razumljivo je, da si vsak iskren prijatelj miru želi, naj bi se slične pogodbe sklenile čim prej tudi za ostala področja. Za nas prihaja v poštev v prvi vrsti Balkan in podunavsko področje; tu so napetosti še vedno dovolj velike in tu bi se z medsebojnim garantiranjem statusa quo silno mnogo pripomoglo k pomirjenju in medsebojnemu zaupanju.

Ali na žalost nimamo dovolj vzroka, da bi optimistično gledali na možnost skorajšnje uresničitve tega, kar si pod Locarno obetamo za naše območje. Vsa zadnja leta se na Balkanu problem skupne garancijske pogodbe ni premaknil z mrtve točke; vse države naglašajo sicer, da so za balkanski Locarno, toda vsaka pristavlja, da je treba poprej urediti še nerešene zadeve med posameznimi sosedji, zadeve, ki motijo soglasje in vsebujejo sporna vprašanja. Pred nekaj meseci sta Rumunija in Grška sklenili posebno prijateljsko pogodbo, ki so jo označevali kot zelo ugoden znak za konsolidacijo balkanskih odnošajev. Ali v resnici med Grško in Rumunijo ni moglo biti spornih točk, težjih pa prav gotovo ne, tako da med njima pakta ni bilo prav nič težko doseči. Med drugimi državami pa se še vedno ponavljajo nesoglasja, sicer res že v mnogo manj akutni meri nego nekdaj, ali ipak še vedno. Bil bi goto-

vo neutemeljen optimizem, ako bi si predstavljali, da so vzroki nesoglasjem odstranjeni že v toliki meri, da bi se moglo neposredno misliti na uresničenje locarnskih idej na Balkanu. Zelo bi bilo veseli, ako bi se preverili, da smo stvari gledali prečno.

V srednjem Podunavju je stvar še jasnejša. Madžarska se ne ženiira javno propagirati zahteve po reviziji trianonске pogodbe, ki naj bi pomenila spremembo današnjih državnih meja. Odkar ima v fašistični Italiji prav tako javnega zaveznika v revizionistični politiki, se ne more jemati v račun možnost, da bi Budimpešta pristala na medsebojno garancijo statusa quo.

Avstrija je ena najmirnejših in najlojalnejših držav nove Evrope; status quo in mir sta njen cilj, ali vendar z neko rezervno. Priključek k Nemčiji je težnja, do katere si v Avstriji ne bi radi zapirali poti z novimi omejitvami. Sicer pa so na Dunaju v prvi vrsti realni politiki in imajo kljub temu smisla za locarnsko pogodbo, ali aktivnosti v tem pogledu od njih ni pričakovati.

Poljska se nam podunavski srednji Evropi drži rezervirano; zatrjuje sicer, da je status quo v tem predelu tudi njen interes in njena želja, ali da bi se angažirala v zadevi trianonске pogodbe, na to seveda ni misliti.

Preostanejo nam tedaj za Podunavje države, tvoreče Malo antanto, ki je po trenutnem sama najboljši locarnski paket za ta predel. Lahko se sicer sprožijo drugačni predlogi, ali razmerje med sosedji je tako, da so meje med možni in nemožnim že danes povsem določeno začrtane.

Viharji in nalivi

Piacenza, 18. junija o. V pretekli noči je divjal v mestu in okolici močan orkan. Močan nalt je spremljal med grmenjem hud veter, ki je pokolod izruval drevesa in odnesel nekaterim hišam strehe. Ceste so se spremenile v hudournike, vrnes pa je padala toča, ki na nekaterih mestih na polju ležala do 20 cm visoko.

Newyork, 18. junija (be.). V vzhodnem delu pokrajine Oklahome je divjal strahoviti ciklon. Več mest je bilo tekoče prizadetih. Ubilih je 12 oseb in več hiš porušeni.

Bukarešta, 18. junija z. V Snafi in okolici so divjali večerji silni viharji z dežjem in točo, ki je bila semintja velika kot golobja jajca. Toča je napravila na poljih in vinogradih večmilijonsko škodo. V Karpatih še

Naši kraji in ljudje

Najlepše zadoščenje je zaupanje naroda

Gospodarske organizacije brez razlike strank protestirajo proti partizanstvu ljubljanskega oblastnega odbora

Klerikalci so svoječasno, ko so bili v vladi, izposlovali neko določilo v finančnem zakonu, temu »omnibusu« jugslovenske zakonodaje, da se imajo prenesti posli oblastev za agrarne operacije v Sloveniji na ljubljanski oblastni odbor, čeprav je to v očitnem nasprotju z zakonitim značajem te institucije, ki vrši deloma sodne deloma posle občne uprave. Kakor pri nastavljanju samoupravnega uradništva sploh, tako je pokazal ljubljanski oblastni odbor tudi pri prevzemanju poslov in osebja agrarnih operacij vso svojo strankarsko zagrizenost, kar smo imeli že priložnost v našem listu primerno ožigosati. Ne samo, da je odklonil uvežbane uradnike (med njimi geometre z nad 25 let službe), katerim naj sedaj plačuje država pokojnino, oblast pa honorarje, kar gre končno vse iz enega in istega žepa, namreč davkoplačevalcev, ljubljanski oblastni odbor ljubljanski je celo brez razlogov odklonil prevzem znanega in delavnega strokovnjaka vladnega svetnika in komisarja za agrarne operacije dr. Fr. Spiller-Muysa in ga v njegovih najboljših letih predlagal ministru za kmetištvo v predčasno upokoje. V resnici so porabili to priložnost gotovo momentano odločujoči gospodje, da se osebno maščujejo nad uradnikom, ki je po zakonu naloženo mu dolžnost vršil vestno in nepristransko, ali je bilo to gotovim krogom všeč ali ne. Ker se ni klanjal klerikalnim mogotcem, ga je bilo treba odstraniti in spraviti na njegovo mesto drugega, seveda klerikalnega kandidata. Te dni je bil imenovan za komisarja za agrarne operacije v ljubljanski oblasti znani klerikalni pristajač g. Ivan Pokorn, ki nima nobenega praktičnega izpita in ki po zakonu sploh ne bi smel vršiti poslov agrarnih operacij, od katerega zahteva zakon, da ima ali sodni ali politični izpit. Toda klerikalci niso marali za kvalifikacijo ne sposobnost, ampak samo da ugodijo svojim partizanskim interesom.

Baš ta primer pa je odprl oči tudi marsikateremu klerikalnemu pristajaču na deželi. Proti takemu postopanju, ki ne odgovarja ne strokovnim in ne gospodarskim zahtevam kmetijskih interesov, se pojavlja vsepovsod očita nevolja. Značilno je, da obsojajo to početje ljubljanskega oblastnega odbora celo njegovi lastni pristajači.

Agrarna komisarja Spiller-Muysa poznava tako rekoč vsa Slovenija, pa tudi izven njenih meja ga upoštevajo po njegovih spisih iz agrarne prave. Kot komisar za agrarne operacije si je stekel za napredek kmetijstva v Sloveniji neveljavih zaslug. Najprvo v mariborski oblasti, od l. 1923. pa v ljubljanski oblasti je vzbudil v najtežjih prilikah med kmečkim ljudstvom zanimanje za agrarna vprašanja in kmetijski napredek ter ustvaril kljub pomanjkanju osebja in sredstev akcije trajne vrednosti. Izvršil je prve komasacije v Sloveniji (v Golavi Luki in Turški vasi v slovenskogrskem okraju, v Logu pri Brezovici, Preserju pri Podnartu, v Zg. Šiški) ter neumorno delal na urejanju kmetijsko-pravnih odnosov v slovenskih srenjah in

sosokah. Posebno pa se je zavzel za povzdigo planšarstva v Sloveniji in v zvezi z njim za pospeševanje živinoreje, mlekarstva in sirsarstva, ki so danes glavni vir dohodkov gorenjskega kmeta. Znan je njegov odločen nastop za pridobitev planin kmetom potom agrarne reforme. Njegovi inicijativi in vztrajnosti se imajo zahvaliti kmetje, da so dobili Grofovo planino, planine obeh Bornov, Lamezanove planine I. dr. S svojim neumornim delom za kmečke pravice si je pridobil v vsej Sloveniji obče spoštovanje in odkrito priljubljenost, tako da ljudje in to brez ozira na strankarsko pripadnost ne morejo razumeti, da se njihovega svetovalca in zaščitnika odstranjuje in upokojuje. Nič manj nego 16 gospodarskih odborov in združenj iz Bohinja in blejskega kotla je vložilo proteste za zahtevo, da ostane komisar Spiller-Muys na svojem mestu; nadaljnji protesti so, kakor nam poročajo, na potu. Tej zahtevi sta se pridružila planinska odbora za kranski in radovljiški okraj ter končno tudi glavni odbor naše najvišje kmetijske organizacije. Kmetijske družbe za Slovenijo na svoji seji dne 4. t. m. in to soglasno, torej tudi z glasovi klerikalnih članov. Mi sicer vemo, da pojdejo klerikalni generali preko teh protestov, ker jim je deveta briga želja in zahteve ljudstva. Mi vemo tudi prav dobro, da vlada v klerikalni stranki le par mogotcev, ki ne pustijo drugih uvidevnejših pristajev do besede in vpliva. Toda vpraša se, kako dolgo še? Narod se razvija in napreduje tudi politično in pravcu samostojnosti in ni daleč čas, ko se bodo tudi v SLS uprli diktaturi kliše maloštevilnih mogotcev. Primeri komisarja Spiller-Muys bodo k temi le pripomočki.

Dr. Spiller-Muys pa naj bo priznanje in spoštovanje kmečkega ljudstva, ki mu ga izkazuje tako spontano in enodušno, zadoščenje za prizadevanja mu krivico, ki jo bo treba v prid našemu ljudstvu popraviti. Medtem pa oblastni odbor brezobzirno in slepo nadaljuje svojo pogubno pot in vsi zli duhovi iz stare avstrijske klerikalne dobe so vstali iz grobov...

Klerikalna podpora na naš poziv

Trbovlje, 18. junija

»Slovenec« je priobčil zanimivo vest, da je ljubljanski oblastni odbor nakazal stradalnim rudarjem 100.000 Din podpore. Spokanil se je tudi ob »Jutrovce«, češ, da niso k temu prav nič pripomogli. Pripominjamo, da so prav »Jutrovci« 7. t. m. zahtevali v »Jutru«, da mora bednim rudarjem prisločiti na pomoč oblastni odbor utemeljujoč svojo zahtevo s tem, da pobira oblastni odbor davek od rudarjev ter da jih mora zaradi tega v največji stiski tudi podpreti. Šele potem, ko smo vas mi podrezali, ste se zganili!

Naše geslo je: Pomagal, kdor more in kolikor more! 100.000 Din je že precejšnja

vsota. Trditi se drzemo, da bi klerikalci z dvema poslancema, ki sta bila izvoljena z rudarskimi glasovi v Trbovljah, lahko še več dosegli, če bi poudarjali, da je z omejenimi 100.000 Din vrnjena komaj enomesečna kvota vplačanega davka na premog. Če upoštevamo, da je v Trbovljah 2000 delavcev, mora odpasti na vsakega delavca 500 Din. Delavci, pozivamo vas, da imate to vsoto točno v evidenci! Videli bomo, če boste vsaj približno deležni tega denarja, ki vam pripada po vsej pravici. Mi vam to iz vsega srca privoščimo! Pazno bomo zasledovali razdelitev podpore in tudi nastopili v javnosti, če bi se izkazalo, da gre za agitacijski fond.

Sezona na Bledu

Bled, 17. junija

Sezona je v najlepšem razvoju. Lepi dnevi, ki so po kratkem deževju zopet nastopili, privabljajo ob nedeljah goste iz ožje domovine, prihajajo pa tudi tuji, ki žele preživeti vsaj par lepih dni v tej naši Švici. Dotok tujcev se je pričel že s prvimi krasnimi solničnimi dnevi začetkom junija in zdaj je v okolici in po hotelih že prav živahno. Vedno bolj nas cenijo Dunajčani, ki so tudi letos med prvimi posetniki. Sleherni dan prihajajo nova povpraševanja glede stanovanj in ima tukajšnje Prometno društvo mnogo posla s točnim in naglim dajanjem informacij. Sama informacijska služba, ki jo vrši Prometno društvo, upravičuje pričakovanje, da bo letošnja sezona ena najlepših. In tega pričakovanja ne more mnogo zmanjševati niti pesimizem glede vremena v letošnjem poletju.

Dnevno stanje gostov je zdaj okroglo 350. večinoma Dunajčanov. Nekatera hotelska podjetja so lepo razširila in prenovila svoje prostore, ter uredila tudi kopališča. Novi lastnik Kazine g. Kenda je poslopje preuredil in ga razširil. Spodnje prostore bivše nepravilne in temne kavarne je razširil v veliko kavarino in slaščičarno. V prvem nadstropju je preuredil vse prostore v stanovanja za tujce. Kakor čujemo, bo drugo leto doživel še eno nadstropje, da Kazine ne bo zaostajala za njegovim Park-hotelom.

Ker je pretekla sezona pokazala, da je grajsko kopališče še vedno premajhno, da si je bilo znatno razširjeno, je lastnik izvršil letos novo razširjenje in preuredil pesčeno kopališče. Popolnoma novo zidano je kopališče Zaka, lasti tvrde Mulej. Značne lope pensiona Rikli so letos preurejene v udobne sobe. Odveč bi bilo omenjati hotela Park in Toplice, ki nudita vso željeno udobnost. Posebej pa je treba poudariti preureditev hotela »Triglava«, ki je zaradi krasnega razgleda in položaja nad jezerom že doslej bil splošno obiskovan od gostov in bo v svoji novi obleki gotovo še bolj privlačil tujce.

Deloma se je rešilo vprašanje novih šetališč in glavne občinske ceste. Urediti pa bo treba še marsikaj. Rešeno je tudi vprašanje mostu na cesti iz Lesc do Bleda. Novi most bo koncem junija izročen prometu, bo eden najlepših v Sloveniji in bo vsekakor ustrezal velikemu prometu na tej cesti progi.

Dvor, čigar posreje pričakujemo v najkrajšem času, je svoja poslopja povečal z zidavo nove kuhinje in ubikacij za spremstvo

Celjska proslava dr. Schwabove šestdesetletnice

Celjsko pevsko društvo, ki mu je bil skladatelj dr. Anton Schwab dolgo vrsto let pevovodja ter mu je poklonil svojo povsod ljubljeno skladbo »Zlata kraljica«, je v soboto zvečer proslavilo jubilejnosto šestdesetletnico rojstva z dostojnim resnim koncertom, ki je privabil v Celjski dom številno občinstvo, tako da je bila velika dvorana skoro popolnoma zasedena. Prireditelji so proslavo dr. Schwabove šestdesetletnice združili s proslavo petdesetletnice sklada teljev Adamiča, Lajovica in Vodopivca ter so izvajali vzpored izključno skladb vseh štirih jubilarov in je koncert ostavil vtis stilne prireditve.

Celjsko pevsko društvo je hkratu po daljši pavzi občinstvu predstavilo svoj mešani zbor in pokazalo, da živi in dela. S svojim novim pevovodjo, absolventom ljubljanske konservatorije in učiteljem pelja v Celju g. Josipom Šegulo je društvo pridobilo novo, mlado, delavno, za resno koncertno petje vneto moč, pravega in sposobnega moža, ki je s raztresene udele nekdanjega zbora zbral, pritegnil k funkciji nove pevce in pevke ter z novim zborom v res kratkem času — (vadili so komaj tri mesece!) — z vestnim, neutrudljivim vežbanjem skrbno naštrnil vzpored sobotnega koncerta in je z njim pokazal nepričakovano lep, hvalevreden uspeh. Zbor šteje okoli 50 pevcev in pevki, ima zlasti v ženskem zboru dober glasovni material, tenorji so še nekoliko rezki, basom manjka par nizkih, fundamentalnih glasov.

Ljubljanska opera: Saloma

Letošnja sezija je prinesla tik ob svojem koncu večerj drugo senzacijo, ki pomeni za našo opero v vsej svoji celoti slavno delo, na katerega sme biti ponosna ona in mi vsi. Končno smo doživeli tudi Richarda Straussa. S Salomo, kakršna je bila večeraj, se lahko ponosamo vsi in menim, da bi ji ploskal sam Strauss. S to bleščavo bavit, v miljeju absolutno sigurno, glasbeno prekrasno opero je naša gledališka post dosegla oni višek, na katerem se nahajajo le opere velikih, svetovnih mest. O provincialnosti našega opernega dela že dotedaj ni moglo biti govora, a sedaj pa še tem manj. Ta vznemirni, krasno zvneni glasbeni jezik je nepozabljiv. Strauss tudi pozneje skoro ni mogel svoje Salome prekositi. V njej so vse Straussove najmočnejše glasbene lastnosti: cvetoča zvočna fantazija, skoro nedosežna orkestralna zmoglost izražanja, tehniška virtuoznost, dramatična melodika, duhovitost, a tudi golo boka iskrenost. In morda v nobeni njegovi operi ni vse to tako srečno združeno kot v tem skoro mladostnem njegovem delu.

Treba je bilo mnogo poguma, da sta se g. Štrifol in g. Polič, prvi kot venenarjani, da, ženejalni dirigent, drugi kot rutinirani režiser, lotila z našimi orkestralnimi sredstvi in našim opernim osebjem tega slovi tega dela. In vsakdo mora priznati, da sta si z njim pridobila večerj največje priznanje.

G. Štrifol je s široko gesto, silnim tem-

peramentom velikopotezno vodil orkestralno silno težko delo z absolutno sigurnostjo, zagnal svoj pomnoženi orkester v žar, izvalil iz njega vse, kar je bilo mogoče. Že sem ob priliki »Treh oranž« omenil, da orkester, ki zamore slediti svojemu dirigentu v takih delih in tako visoko umetniško, zasluži povsod prvo mesto, ker mora samo sestojati le iz prvostopnih sil. Zal, da mi je odmerjen le omejen prostor. Hotel bi podrobno orisati in dostojno oceniti delo vsakega solista. Predvsem kreacio Salome, ki jo je v vsakem oziru vzorno izvedla g. Thierry-Kavčnikova. Premagala je sijajno vse kolosalne pevске težave svoje partije, je izdelala Salomo igralsko do podrobnosti, je svobodna vsake perversnosti, dosegla viške v teničnem plesu in ob srebrni skledi z Johanaasovo glavo.

Odkritje je bil za nas večerj g. Kováč kot Herod. Mislim, da v še nobeni svoji vlogi ni niti pevski, niti igralski dosegel tako silnega uspeha. Dokazal je, da je zlata vreden in dvomimo, da bi ga kmalu kak drug naš človek v tej vlogi dosegel. Moral je imeti v režiserju izvrstnega učitelja in vzpodbuditelja. G. Primožič kot Johanaas nikakor ni mogoče primerjati s Skarpio. Zal je, da publika, ki hoče biti intendant, direktor in kritik, ne pusti recenzentu svobodne besede, ki je vedno poštena in nikdar noče razdirati, temveč lu graditi, zlasti tam, kjer je treba desetkrat premisliti, koga se hoče za dolgo dobo let angažirati. Danes lahko rečem, da me je g. Primožič zlasti igralski kot veleodstojen,

Na pragu poletja (Pismo iz prestolnice.)

Beograd, 17. junija

To letošnje poletje, ko si nas je hudomušni božanstvenik g. Pluvius temeljito privoščil ter nas s svojo neblagodišečo kapljo polival po vseh predpisih svojega z obilni nabasane kraljevskega (kakor da smo zlohotni čuči, ki so takšno kazen zaslužili, n. pr. z bevskanjem!), človek skoraj ni vedel pri čem da je prav za prav — ali se vračamo nazaj v zimo, ali se ležamo dobi, ki ni ne poletje, ne jesen, marveč nekaka amerikava in solzava podoba obojega. Pa se je na koncu koncev izkazalo, da smo bili preveliki pesimisti. Ljudje brez potrpljenja. Vse do večerj se Beograščani nikamor ni podal brez dežnega plašča ali dežnika. Počelje ga danes! Sigurno stopa po Knez Mihajlovi ulici, nič več se ne ozira v nebo in ne ušiba, kdaj mu bo zmoličilo obleko. Slamnik se mu šepere na glavi, a slamniki na glavi pomeni, da je njegov nosilec obračunal z deževnimi dnevi in da misli na poletje. In slamniki je že vse polno, v vseh ulicah se blišče na glavah ljudi, beli in široki. Zaščita pred nastopajočim beograjskim poletnim solncem, ki že sedaj pripeka prav neusmiljeno.

Tropično solnce, to solnce beograjsko! Sedi tam pred »Balkanom«, pred »Kazino«, pred »Moskvo«, pred »Ruskim carjem«, pred »Srbsko krono« naš dični Beograščan in je ves v znoju pred svojo čašo piva in pred seboj na široko razprostrto »Politiko« s poslednjimi vestmi bojevitosti bogaboječega gospoda ministra Toneta. Gospa soproga se znoji doma v budoarju ob groku in limonadi, polna načrtov o sezijskih potovanjih v »banjo«, v Koviljačo, v Ruje, Aleksinac, ali ako ima bujno fantazijo, tudi o potovanju na Bled, v Opatijo, Dubrovnik. Njega, gospoda soproga pred kavarno, curkoma obliha znoj od vročine in od računa, ki mu v ometični glavi vstajajo kakor turčbna in neželjena fatamorgana iznad projektiranih »banj« nežne zakonske polovice.

»Lafovi« z beograjskega korza in »mangupi« s Terazij marširajo v gručah po sredi ulice, zevajo, s sukničji pod lakti hite ali v Topčider alj na Voždovac, da v nogometu pokažejo svetu, da so v resnici junaki dneva, ki pred vročino ne beže. Naj prijatni Kalemegdan se je zadnje čase razkošail s svojimi kostanji in lipami in tako, ves v kipečem zelenju vsako opoldne do pozne večera požira vade reke prestolničnega prebivalstva, ki po njegovih senčnih kostanjih išče hladu, svežega zraka in odpočitka, panorami sprehajajočih se mladih, zaljubljenih parčkov pod nagnim svetlim večerjem prihajajočih in odhajajočih ter flir-tajočih študentov in študentki zvečer ni ne konca ne kraja. Vse klopice pod kostanji

MAGNA PURGA

Urejuje najboljšo prebavo!
Čisti želodec in čreva brzo in ugodno!
I omoi pa vseh lekarnah, Din 4.

Popolnoma Danes Premijera
novi razkošja!

Velikim po znani dram
H. Sudermann

»Der gute Ruf«

Na dobrem glasu

V glavnih vlogah
LOTTE NEUMANN

Predstave ob 4., pol 8. in 10.
Krasna godba!

Zažane cene! KINO IDEAL

in ob zavrtih stezah parka so zasedene. »Joj, komarac!«, vzkligne tu in tam ob svojem vitezcu na klopci gospodična in z belo ročico urno zamahuje proti predrzni žuželki, ki ji je skozi svileni nogavico zasidila v nožico svojo želo. Da, ti komarji! Človek jih sicer niti najmanj ne more biti vesel, ali pri misli, da so tudi oni neke vrste oznanilci poletja, znanilci velikih solničnih dni, se jim njihova krvoželostnost dobrohotno odpušča.

Na pragu poletja smo, prav zares, o kristjani! To občut: posebno pisec teh vrstic, nesalni popotnik. Z eno roko že daje slovo Beogradu, z drugo pozdravlja Dalmacijo. Morje ga vabi k sebi, njegove bistro daljine. Mogoče se bo spomnil na vas, mil čitateljki, na kakšnem dalmatinskem otoku, pri sladkih svežih smokvah in odličnem viskemu vinu ter vam pri tej priliki napisal kakšno življenje pod južnim solncem pod solncem dalmatinskim. — J.

Porota

Maribor, 18. junija

Krvava pustna zabava

Zaradi strašno zaključene pustne zabave se je moral zagovarjati danes pred poroto zaradi uboja 21letni čevljar Andrej Čuček iz Zupetincev, srez Maribor — levi breg. Letos na pustni torek je bila pri posetniku Alojzju Maleku v Zupetincih domača zabava s plesom. Na zabavo je prišel tudi obdolženi Andrej Čuček. Obdolženec je pridno plesal, dokler ni bilo treba nicesar plačati godcu, ko pa je prišel na vrsto »polstertanc«, pri katerem po navadi plačujejo plesalci godcu malenkostne zneske, se je obdolženec umaknil v vežo. Po »polstertancu« se je zopet vrnil. Zaradi umika ga je opsoval godec, v preprič so se vmešali tudi drugi in končno so Čučka vrhli iz hiše. Gospodar Alojzij Malek je stopil za njim, da bi ga pregovoril, naj gre mirno domov. Pred hišo se je žalostno končala pustna zabava. Čuček pravi, da ga je Malek parkrat udaril in da je zaradi tega proti njemu brez hudobnega namena v jezi in razburjenju zamahnil z nožem — vin-jekom. Obtožnica pa trdi, da se Malek fanta ni niti dotaknil.

Obdolženec je prizadejal Maleku 30 cm dolgo in 10 cm zevajočo rano skozi trebušno steno v trebušno duplino, da je izstopil velik del drobovine. To drobovino si je prinesel Alojzij Malek v predpisniku domov in so mu jo nato na pomoč prišli tudi ljudje povili v ruho in ga odpeljali v več ur oddaljeno bolnišnico v Maribor, kjer je revež čez 14 dni umrl.

Vprašanje uboja so porotniki soglasno potrdili in je bil Andrej Čuček obsojen na dve leti težke ječe.

Pod obtožbo umora

sta zakonca 37letni Ivan Hausmeister, zidar na Plavcu in 31letna Jožefa Hausmeister. Obtožnica navaja, da sta 14. marca v vodi zadušila 3letnega Ivana Dreisiebnerja, nezakonskega otroka Jožefove ter da sta po prepišu skušala dete s trpinčenjem in gladom spraviti iz sveta. Glede sodne obdukcije stoji v obtožnici:

Po obrazu, po rokah, po nogah, povsod so se odkrili sledovi udarcev. Celotelo je bilo pokrito s krvavimi podplutbami in praskami. Na temenu so bili otroku izravnani lasje v obsegu velikosti moške dlani. Pod kožo na glavi, obrazu in na kolnihh se so našle velike podkožne krvne podplutbe. Otrok je bil popolnoma izstradan. No-tranji izvid pa je podal neovrgljive znake, da je bil otrok zaduščen v vodi.

Obtožnica trdi, da se je otrok močno prehladil in umrl. Zena je prvotno izpovedala, da je bil tudi mož prisoten ob otrokovi smrti, pozneje se je pa pridružil izpovedi svojega moža, ki trdi, da je bil to-daj za kakih 10 minut izven hiše in da je bil otrok že mrtev, ko se je vrnil. Obtožnica jemlje za gotovo, da sta umor otroka sklenila oba, dopuščata pa vprašanje, ali sta ga izvršila oba ali pa samo eden.

veleresen Johanaan v najvišji meri zado-volji. Pevski ga je silen orkester sem ter tam dušil, to pa bi pasiralo spricho bakhant-sko se razkošaten orkestra tudi marsi-kateremu drugemu. V splošno k večerj-šnemu uspehu iz srca čestitam. Herodi-jado sem si drugačno zamišljal. Ga. Med-vedova se je, to je pač treba priznati, sil-no potrudila, toda glasovno ni popolnoma zadostovala. G. Banovec (Narabot) je v svoji igri nekoliko izgubljen, brez potrebe preveč teka po odru, glasovno pa je izv-sten. O vseh, žal, ne morem govoriti. Pri-ganjajo me h končanju. Vendar moram pohvalno omeniti glasbeno vlezanimiv zbor židov in oba Nazarena. Slika je bila živopisana, kostumi zgodovinsko pristni. Za dostojno opremitve Salome so se po-trudili vsi: od najnižjega do najvišjega.

Krona pa gre pred vsemi g. Štrifol! Za-služil jo je letos že drugič. Publike je bila polna hiša in ob koncu se hrupni, v polni meri zaželeni aplavzi kar niso hoteli početi. Po repriji poročam o Salomi iznova. — Č.

Novo postajališče v Beli Krajini

Lansko jesen so pričeli graditi pri Selih ob Otavcu novo postajališče. Več mesecev so bili zaposleni z razstreljevanjem skal in pečin, da so dobili primeren prostor za nov tir. Končno so bila protokola dni vsa pripravljena dela gotova. Sedaj morajo samo še zgraditi postajališče, kakor bo izročena svojemu namenu. Vlak bo postal pri postajali Sela-Otavec kakor se bo imenovala, toliko časa, da bodo potniki vstopili in izstopili. Pričakovati je, da se bo vršila otvoritev postajalnice naj-pozneje ob urah juleskega voznega reda. Z novim postajališčem bodo mnogo pridobile ob-čine: Tatčji vrh, na čije ozemlju stoji, Petrova vas, Dobličje in deloma Planina. Novo postajališče je bo velikega pomena zgolj za domače prebivalstvo, temveč kot izhodna točka tudi za izletnike, ki v zadnjih letih vedno bolj pogosto obiskujejo Belo Krajino.

Kulturni pregled

Ljubljanska opera

Začetek ob 8.

Torek, 19. Zaprt.

Mariborsko gledališče

Torek, 19. ob 20. »Idiot« A. Kuoni.

Sreda, 20. ob 20. »Idiot«. Kuponi. Zadnjič.

»Idiot« na mariborskem odru. Včeraj 18. t. m. se je vprizorila v Mariboru zadnja dramska premijera tega leta, dramatisacija Dostojevskega »Idiota«, v režiji g. Pregarca. Danes in jutri se dramatisacija ponovi.

Sporod komornega večera II. javne pro-dukcije gojenecv drž. konservatorija obsega sledeče točke: 1) W. A. Mozart: Kvintet za klarinet, 2 violini, viollo in violončelo. Allegro. Larghetto. Menuetto. Allegretto con variazioni. Izvajajo: Gregorec Janko, Stanič Franjo, Pfeifer Leon, Sušteršič Vinko, Leskovic Bogomir. 2) J. Brahms: Sonata v A - duru za violino in klavir, op. 100. Allegro amabile. Andante tranquillo, Vivace. Allegretto grazioso. Izvajata: Rupel Karel in Sivic Pavel. 3) A. Borodin: Kvartet za 2 violini, viollo in violončelo. Allegro moderato. Notturmo. Scherzo. Izvajajo: Stanič Franjo, Pfeifer Leon, Sušteršič Vinko, Leskovic Bogomir. Komorno muziko vodi profesor drž. konservatorija g. Jan Šlais. Pro-dukcija se vrši v sredo, dne 20. t. m. ob 20.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Domače vesti

Izpremembe v državni službi. Dosednji docent na tehnični fakulteti univerze v Ljubljani Juro Horvat je imenovan za izrednega profesorja na isti fakulteti. Premesteni so: višji davčni upravitelj Ivan Vodlak od Sv. Lenarta v Slovenskih gorah kot šef k davčnemu uradu v Celju, višji davčni upravitelj Valentin Novak iz Metlike kot šef davčnega urada v Novo mesto, geometer Anton Čuden od evidenčnega urada za zemljiški kataster v Ljubljani kot namestnik šefa k sekciji za vzdrževanje katastra na Ubu, davčni upravitelj Jožef Golob z Vrhnike kot šef davčnega urada v Žužemberku ter davčni oficijal Karel Zabkar iz Tržiča kot šef k davčnemu uradu v Cerknici. Trajno sta upokojena upravnik davčnega urada v Mokronogu Franc Arh in šumar Anton Komel pri okrajnem glavarstvu v Kranju. Anton Germek je imenovan za paznika-zvničnika pri kaznišnici v Mariboru.

Upokojitve v vojaški službi. S kraljevim ukazom so upokojeni naslednji bivši avstroogrski oficirji, ki niso bili sprejeti v našo vojsko: pehotni polkovnik Andrej Plavec, major Rudolf Čelešnik, štabni zdravnik dr. Janko Benedik in vojaški duhovnik Anton Jesenko.

Svečan sprejem naših podmornic v Splitu in Sibeniku. Kako poročajo službeno iz Boke Kotorske, prispeja naš prvi podmornici koncem tekočega meseca v Split, odkoder odplujejo v Sibenik. V obeh mestih jima pripravljajo slavnosten sprejem. Žene v Splitu in Sibeniku bodo poklonile podmornicam dvoje krasnih zastav. Kralj je nameravani dar že odobrjal. »Jadranske straže« je sklicala sestane, na katerem bodo določili spored za slavnosten sprejem podmornic.

Pomorski tečaj »Jadranske straže«. »Jadranske straže« bo priredila v dobi od 1. do 30. julija svoj tretji pomorski tečaj, na katerem bodo strokovnjaki predavali o historiji in geografiji Jadrana, o pomorstvu itd. Svrha tečaja je, da vzbudi pomorsko zavest in vzgoji navdušene propagatorje našega Jadrana.

Dom jugoslovenskih in češkoslovaških carinikov. Po vestih s Sušaka sta združena jugoslovenskih in češkoslovaških carinikov sklenila fuzijo ter se odločila, da bosta zgradila na gornjem Jadranskem skupen dom. Upravnik sušske carinarnice je pooblaščen, da bo izbral najprimernejši kraj za projektirani »Carinarnski dom«, ki naj bi ustrezal klimatičnim in prometnim zahtevam.

Petindvajsetletnica sarajevskega »Napredka«. Sarajevska uprava kulturnega društva »Napredak« je izdala komunikacijo, s katerimi javlja, da je kralj Aleksander dovolil, da se proslavi petindvajsetletnica »Napredka« priredi pod pokroviteljstvom princa Tomislava.

Slovenski absolventi višje pedagoške šole v Beogradu. Drugi letnik višje pedagoške šole v Beogradu so letos absolvirali naslednji slušatelji, oziroma slušateljice iz Slovenije: Edgar Vončina, Josip Stanzer, Ljubo Gorup, Marjana Kokaljeva-Zeljeznov, Simon Dobernik, Vida Pogacnikova, s. Donatina Iskrova in s. Irena Vercetova.

Nova priseljenška določila za Severno Ameriko. Kako poročajo londonski »Times« iz Washingtona, stopijo s 1. julijem v veljavo nova določila za priseljivanje v Zedinjene države Severne Amerike. Vsak priseljenec se bo moral izkazati s posebno od pristojnega ameriškega konzula vidrano, fotografirano in točnim oebnim popisom opremljeno legitimacijo, v kateri bo določeno tudi priseljeniško pristanišče.

Smrtna kosa. V Litiji je umrl po kratkem trpljenju sodavičar g. Josip Planinšek. Pogreb bo danes ob 17.30. Pokojnikovo blago spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Vas Lehen na Pohorju. Notranje ministrstvo je odredilo, da se spremeni naziv vasi in občine Lehen pri Ribnici srez Maribor desni breg v Lehen na Pohorju.

Naši v Ameriki. Slovensko-ameriški slikar H. Perušek bo prihodnjega meseca razstavil svoja umetniška dela pokrajinskih slik na Elyju v državi Minnesota. Na razstavi bodo naravne krasote minnesotske ter slike iz Michiganu in daljnega ameriškega zapada. G. Perušek je ameriški Slovenec, ki je zapustil rodno slovensko grudo kot mlad deček ter šel, kakor mnogo drugih, po svetu. — V mestni bolnici v Clevelandu je umrl za pljučnico naš rojak Franc Belčan v starosti 68 let. Rodom je bil iz Dolskega pri Ljubljani. V Ameriki je živel 25 let. V Evropi zapuščal ženo in dva otroka, eno hčer v Kaliforniji, enega sina pa v Clevelandu. V Clevelandu je umrla tudi Marija Zdošková, rojena Ratej, rodom iz Ponikve ob južni železnici. Stara je bila 36 let.

Počitniška kolonija v Vitaju. Ministrstvo za narodno zdravje je odredilo, da se za trideset šolobiskujočih dečkov revnih staršev iz Celja osnuje počitniško kolonijo v Vitaju. Kolonija bo nastanjena v Kušarjevi graščini. Vse stroške za to kolonijo bo poravnalo ministrstvo za narodno zdravje.

Pomoč žrtvam potresa v Bolgariji. Ker je vlada pooblastila naš »Rdeči križ«, da razdeli podporo v znesku 3.000.000 Din ki ga je Narodna skupščina naklonila žrtvam potresa v Bolgariji, je predsednik našega »Rdečega križa« dr. Marko Leko odpotoval v Bolgarijo, da se informira na licu mesta o položaju ponesrečencev ter razdeli po svoji uvidenosti podporo žrtvam potresa.

Zveza pomorskih delavcev Jugoslavije. Na Sušaku se je vršil v zadnjih dneh skupni sestanek Zveze pomorskih delavcev trgovske mornarice Jugoslavije s sedežem v Splitu in Zveze jugoslovenskih pomorcev s sedežem na Sušaku. Po daljši

debatii so sklenili, da se osnuje Zveza pomorskih delavcev Jugoslavije s sedežem v Splitu, ki naj organizira vse nižje pomorsko oboje. Glede kapitanov so sklenili, da si lahko osnujejo svojo organizacijo, kakor so to že storili strojniki.

Bakerjeva bo gostovala tudi v Beogradu. Zamorska plesalka Josefine Bakerjeva se je odločila, da bo gostovala tudi v Beogradu, in sicer 8. in 9. julija v »Luksozju«.

Tečaj za ročna dela v Sloveniji. Oblastni odbor podmladka »Rdečega križa« bo otvoril tečaj za ročna dela, katerega naj bi se udeležili učitelji in učiteljice slovenskih osnovnih in meščanskih šol, ki bi pozneje organizirali v naših šolah šolske delavnice.

Zbori. Révija nove zborovske glasbe. Ureja Zorko Prelovec izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Dvojna številka za maj in junij izide jutri. Vsebinska glasbenega dela: Josip Pavčič: Jazdec, mešan zbor Fr. Medficky: Nedelja, mešan zbor, Martin Železnik: Naši Materi, mešan zbor z orglimi. Vsebinska književne priloge: Pesmi Gr. Koritnika in D. Gorinske. Češki pevski festival in ustanovitev Vseslovenske Pevske zveze. S. Oster: O smeri sodobne zborovske glasbe. Dr. A. Schwab: Ispavci in jaz. Naši skladatelji. Iz naših organizacij in društev. Opera in koncerti. Razno. Zakaj — zato! Iz uredniške in upravniške listnice. Zaradi pomanjkanja prostora so izostale rubrike: Zgodovinska pevskih društev, Listi in Novosti. Vse pa pride na vrsto v prihodnjem zvezku, ki izide v začetku julija. »Zborci« gotovo zaslužijo, da jih podpre naša glasbojubna javnost s številnimi naročami, tembolji, ker je letos naročina (40 Din) za obsežen, vsebinsko zanimiv, deloma tudi ilustriran list res bogatela. — Naročite se tedaj na »Zbore« in priporočite jih v naročbo svojim prijateljem in znancom! — Naslov: Uprava »Zborov«, Ljubljana.

Po požaru obnovljena zemljiška knjiga in naši interesi. Avstrijski konzulat obvešča vse interese, da je sedaj nadaljni 7420 vlog obsegajoč del dunajske zemljiške knjige obnovljen. Višje deželno sodišče na Dunaju je z razglasom z dne 10. maja t. l. uvedlo postopanje popravkov za to skupino in določilo kot končni rok za prijavo pravic, ki jih obnovljena zemljiška knjiga ne vsebuje, kakor tudi za zglastev ugovora zoper sprejete pravice, 15. avgust 1928. S tem so tri četrtine po lanskem požaru uničene zemljiške knjige zopet rekonstruirane. Tretja skupina, ki bo najbrž obsegala največ del ostanka, bo tekom poletja dogotovljena. Izvod navedenega razglašja višjega deželnega sodišča Wien s številčnim seznamom je na vpogled pri avstrijskem konzulatu v Ljubljani, Dunajska cesta 31-I.

Od Din 590 dalje

mudimo prav lepe obleke za gospode od preprostega do najmodernejšega kroja. — Fran Lukič, Stritarjeva ulica.

Žrebanje velike invalidske loterije. Dne 15. t. m. se je v Beogradu vršilo žrebanje srečk velike invalidske loterije. Pri žrebanju so prišle v poštev samo prodane srečke, katerih število znaša 7700. Proporcionalno s številom prodanih srečk so prišli v poštev kot dobitelji trile avtomobilski znamke »Praga«. Te dobitke so zadele številke 408, 6045 in 6904. Dobitki se lahko takoj dvignejo pri osrednjem odboru Udrženja vojnih invalidov v Beogradu, Vidinska ulica 12, takoj ali pa najkasneje v roku enega meseca, računajoč od 6. t. m.

Samomor neznanca pri Sisku. Na železniški progi Zagreb-Beograd se je v bližini Siska predčerašnjim vrgel pod brzovlak neznan moški, čigar identitete niso mogli ugotoviti. Vlak je neznanca grozno razmesaril. Ostanke so pokopali na pokopališču v Sisku.

Živ orel prodan za 250 dinarjev. Na sejmu v Vinkovcih je preteklo soboto vzbudil veliko zanimanje seljak Kopic iz Babine grede, ki je prinesel na sejem živega orla »belorepca«, kakor ga imenuje tamkajšnje ljudstvo. Orl je vrste žive v Slavoniji okoli Save v gostih šumah in so največje ptice-roparice v tamkajšnjih krajih. Okoli seljaka z orlom se je zbralo mnogo radovednežev, zlasti otrok. Orel je bil prodan za 250 dinarjev. Kupil ga je mesar Žiroš iz Ivanovca. Kapor javiłajo zagrebški listi, namerava kupiti tega orla zoološki vrt.

Čigav je 9 letni deček Miha Kuhar? V nedeljo popoldne so prijeli železniški uslužbenci v Trbovljah 9-letnega dečka, ki je vzbudil v vlaku med sopotniki veliko pozornost, ker ni vedel povedati, kam se prav za prav vozi in tudi ne, kam je namenjen. Ker se je vozil brez voznega listka, so ga izvagonirali in ga predali trboveljski orožniški postaji. Pri zaslišanju je deček izjavil, da se piše Miha Kuhar in da je doma nekje pri Brežicah. Priporočeval je, da mu je oče padel v vojni, mati pa da mu je umrla pred kratkim v brežiški bolnici. Deček govori hrvaški (zagorski dialekt) in je prav lahko mogoče, da so njegovi podatki izmišljeni. Izročili so ga županstvu, da ga oskrbuje tokrat časa, dokler ne dožene njegove identitete.

Ubeleg kaznenec. Okrožno sodišče v Smarju pri Jelšah poroča, da je iz tamšnjih zaporov pobegnil 12. t. m. 43 letni delavec Martin Kic, znan potepuh, pristopen v občino Hum pri Pregradi na Hrvaškem. Mož je bil obsojen pred dnevi po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 2 meseca ječe, kakor so ga oddali v prisilno delavnico. Ubežnik je srednje postave, podolgaesta temnega obraza

Velik plem vlomčev. V Gružu so neznan svetrovci vlomili te dni v stanovanje mornariškega poročnika Ivana Kerna ter mu pobrali iz predala pisalne mize za 84.000 Din vrednosti raznih dragocenosti: broš, veržice, zaponek itd. Za tatovi, ki so jo brzokone popihali v notranjost države, policija doslej še nima pravih sledov.

Vlom v delavnico. Delavnico ključavničarskega mojstra Janka Sežuna v Cerknici so pred par dnevi obiskali neznan zlikovci ter mu odpeljali iz delavnice 2 kolesi, ki ju je imel v popravilu ter pokradli več raznih drugih predmetov v vrednosti 2514 Din.

Na 68 letnega starčka je streljal. V nedeljo ponoči so pripeljali v ljubljansko bolnico težko ranjenega, 68 letnega užitarja Miha Pogacnika iz Naklega pri Kranju. Ko se je Pogacnik vračal prednočnim proti domu, je prav blizu njega, že skoro pred domačo hišo počilo iz kroga iz puške pogodila starčka v prsi. Pogacnik se je smrtno nevarno zadet zgrudil ves v krvi na tla. Do nlega so takoj prhiteli domačini, ki so tudi ugotovili, da je na starčka streljal Dušan Humer. Kaj je bil vzrok zločina napada, doslej še ni popolnoma jasno. Stanje ranjenega Pogacnika je zelo težko in bo skoraj gotovo podlegel poškodb. Napadalec so orožniki aretirali.

Dva nepojasnjena in nemaščevana umora. Pišejo nam: Te dni se je pred mariborsko poroto obravnaval umor Iv. Znidarja v Gajevcih pri Ptuj. Javnost, ki so ji razmere in okolščine znane, je z napetim zanimanjem pričakovala izid, ki pa je vsakakor presenetljiv. Zločin je ostal neznano. Pred par leti je bil v Muretnicah umorjen posestnik Janžekovič. V nobenem obeh navedenih zločinov se ni uporabilo strelno orožje, temveč bodalo in kol. Umor Janžekoviča je priznal njegov svak, katerega je porota kljub priznanju zaradi nerazumevanja stavljenih vprašanj oprostil. Iz poznejših dogodkov in govoric javnost sklepa, da on zares ni ubijalec, dasiravno to sam trdi. Poizvedbe in aretacije, ki so se lani v tej zadevi ponovno izvršile, so dajale precej upanja, da se bo zagonetka končno le poljsnila in da bo pravica dobila pravega krivca v pest. Žal se to pričakovanje ni uresničilo in tako sta ostala dva umora, ki sta bila izvršena v območju dveh sosednjih vasi ter razmeroma v kratkem razdobju, nepojasnjena in nemaščevana. Ker gre v tretje rado, se ne bo čuditi, če se primeri še tretji tak zločin, ki bo ostal nepojasnljen.

Dan bombončkov Ciril Metodove družine v Novem mestu je dal družbi 800 dinarjev. Lepa hvala vrlim nabiralcem in darovalcem!

ITO — zobna pasta najboljša.

Odebelili ljudje lahko dosežejo z vestno porabo prirodne grenčice »Franz-Josef« vitko postav. Mnogi profesorji priporočajo tudi »Franz-Josef« grenčico kot izborno sredstvo proti zalitvi srca. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah.

Obleke kemično čist, barva, pilšira in lila tovarna Jos. Relch.
Vedno najnovejša dunajske bluze, krasne otroške obleke. Kristof-Bučar Stari trg.

Iz Ljubljane

XXIX. redni občni zbor TKD Atene, ki se je vršil 12. junija t. l. ob lepi udeležbi članstva, je izvolil naslednji upravni odbor: Franja Tavčarjeva, predsednica, Marija Wessnerjeva, podpredsednica, Minka Krofova, I. tajnica, Mira Žirovnikova, II. tajnica, Ida Bogadyjeva, I. blagajničarka, Mimi Šušteršičeva, II. blagajničarka, Mara Mielnikova, I. gospodarka, Minka Gašperlinova, II. gospodarka, Ana Janežičeva, zapisničarka, Milka Bahovčeva, Hermina, Ferlineva, Ana Hudovernikova, Vida Kelemenova, Ferd. Majaronova, Antonija Nebenfirerjeva, Tinka Novakovičeva, Alojzija Štebijeve, Nita Vrančičeva, odbornice, Marija Milčinska, Angela Mahkota, pregledovalki računov. V tehnični odbor se je izvolilo poleg nekaterih zgoraj navedenih odbornice še: Vido Baltičevo, Zino Črnologarjevo, Ferjančičevo, Marijo Golobičovo, Marjano Grasselljevo, Viko Jančigajev, Zoro Janežičevo, Slavico Jelenčev, Ivanko Kalinovo, Alojzijo Kožuho, Marijo Maistrovo, Heleno Pajničovo, Marijo Potokarjevo, Olgo Polakovo, Ivanko Svetičevo, Karlo Saplovo, Hildo Švarčev, Mašo Svigljivo, Ivanko Turkovo, Lino Turkovo, M. Vrtovcevo, Marijo Wirgerjevo.

Ljudski kino (Mafica) bo predvajal danes izredno lep, pretresljiv film »Črni angeli« s prekrasnim ljubanim parom Vilmo Banky in Ronaldom Colmanom v glavnih vlogah. Ta film, ki mora ganiti tudi najtrše srce, si mora ogledati vsakdo brez izjeme.

Pri javni borzi delja v Ljubljani je v času od 10. do 16. junija iskalo dela 666 moških in 288 žensk, skupaj 954 brezposelnih. Prostih mest je bilo 173 za moške in 63 za ženske, skupaj 236. Posredovani se je izvršilo 101 moških in 62 ženskih skupaj 163. Odpotovalo je 54 moških in 1 ženska skupaj 55; odpadlo pa je: 4 moški in 47 žensk, skupaj 51 brezposelnih.

Policijski drobiž. Od nedelje na po-nedeljek kronika ne beleži niklih posebnih dogodkov. Smo pač v poletju in je postalo zato živahnije na deželi in v raznih letoviščih. Zjutraj na vse zgodaj je bila prijeta neka Matilda K. ki se je že dalje časa zadrževala brez posla v Ljubljani in prenočevala zdaj tu zdaj tam. Ker jo je bilo opaziti v raznih sumljivih družbah po parkih, nemalokrat tudi v ponočnih urah. Jo je stražnik spravil na polje to je bila odposlana v domovinsko občino nekam na Dolenjsko. Prijavljene so bile tri tatvine: obleke, kokoši in živil, dalje 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopka pijanosti, 1 prestopka pasjega kontumaca, 1 prestopka žaljenja straže, 1 prestopka zglaš-

valnih predpisov, 1 prestopka prekoračenja policijske ure in 18 prestopkov policijskega reda.

Vsakdanja tatvina. Ko se je mudil trgovec Hinko Privšek prednočnim v kavarni Zgonc v Rožni dolini, mu je neznan kolešar odjedal z dvorišča 800 Din vredno kolo. Tatvino je Privšek opazil šele okrog 2. zjutraj, dočim se je tat polastil kolesa brzokone že kmalu po 10. uri zvečer, ko je Privšek prišel v kavarno. Naravno, da je ostalo vsako zasledovanje tatu brezuspešno.

Kaznovana zaupljivost. 21 letni hlapec Viktor Grašič, uslužben v Bokavski graščini pri ge. Diethenhofovi, je v nedeljo ponoči potoval od nekdaj z dežele skozi Zg. Šiško, imajoč s seboj 2 zavoja obleke in perila. V Šiški se je ustavil okrog 23. v Weissovi gostilni ter položil oba zavoja kar na hišni prag, sam pa odšel v kuhinjo. Ko pa se je čez par minut vrnil na prag, mu je že manjkala večji zavoj, v katerem je imel kompletno novo obleko, klohub in več perila v skupni vrednosti 1000 Din. Grašič je ves obupan tatvino seveda takoj prijavil stražniku, vendar pa storilca, ki jo je že popihal bog zna kam v noč, ni bilo mogoče izslediti.

Pogrešan delavec. Usnjar France Hafner, stanujoč na Sv. Petra nasipu št. 71., je včeraj zjutraj prijavil na policijo, da že nad mesec dni počenja svojega 23 letnega sina Martina, delavca v Lajovčevi tovarni v Šiški. Fant je pustil pri odhodu doma vse svoje dokumente in tudi ni vzel delavske knjižice v tovarni. Ker je odšel od doma opravljen v delavsko obleko in torej tak ni mogel priti bog zna kam daleč, je oče sam izrazil sumnja, da je sin morda izvršil samomor.

Male tatvine. Zdenka Naprstnikova, učiteljica glasbe, stanujoča na Aleksandrovi cesti št. 5 je prijavila, da je zasačila pri kralji postrežnici Marijo R. Imenovana ji je že večkrat izmaknila po par dinarjev, predčerašnjim pa se je zopet polastila 300 Din. Proti tatvini bo postopalo sodišče.

Ko se je fotografinja Ana Čampar, stanujoča v Bohoričevi ulici št. 33, mudila v soboto na trgu ter nakupovala živila, je položila zavitek, v katerem je imela par nogavic ter še nekaj drugih malenkosti v vrednosti 150 Din poleg sebe v stran. Zavitek pa je nenadoma izginil pod predpasnik neke druge ženske, ki je izginila kakor bi se udrla v zemljo. — Enako smolo je imela istega dne na Vodnikovem trgu tudi branjevka Apolonija Štrn iz Zapog. Prepričali sta se za ceno kokoši z neko kupovalko ter je bila kupčija že napol sklenjena. Kupovalka je držala kokoš že v roki in naj bi odšla samo še denar. Tedaj pa je zamotila Štrnovo neka druga kupovalka in ko je branjevka končala z njo, prve ženske s kokošjo že ni bilo nikjer več.

Iz Celja

Stanovanjska akcija. G. dr. Anton Ozarizek, podžupan celjski in predsednik socialno političnega odseka, nas prosi za objavo, da se bo danes ob 20. vršil v posvetovalnici celjskega magistrata sestanek reflektantov za stanovanjske hišice delavske in nove stanovanjske akcije. Razpravi bo prisostvoval tudi mestni inženjer g. Pristovšek, ki bo razložil zadevo s tehničnega ozira in bodo reflektanti lahko izrazili želje glede načina izvedbe v finančnem in stavbnem tehničnem pogledu.

Uporaba tajnih sredstev za zdravljenje bolnika zabranjena. V smislu odloka sreskega poglavarja celjskega br. 10570/1 z dne 25. 6. 1928 je g. Poljšaku v Celju nadaljnje zdravljenje bolnikov zabranjeno. Odlok se sklicuje na cesarsko naredbo z dne 20. aprila 1854. drž. zak. št. 96. in na odlok velikega župana mariborskega z dne 1. maja 1928 ter preži z denarno globo do 1000 Din ali z zaporom do 14 dni. Proti odloku je dopustna pritožba na velikega župana.

Cvetlice je kradla. Marija K. iz Arcelina je stara že 42 let, pa je še vedno vlačugarica. V sredo je prišla iz zapora, v katerem je odsedela 14 dnevno kazno. Ker je brez stalnega bivališča jo je mahnila proti žalcu, kjer je prenočevala tri dni na nekem kozolcu. Hrano ji je oskrbovala neznan ženska. Ta ji je prigovarjala, naj gre nabirati cvetlice na grobove mestnega pokopališča, ki bi jih prodajali obe na trgu in tako zaslužili nekaj denarja. Rečeno, storjeno. Marija je pa imela že kar od početka smolo. Zato ji je grobar. Ko je oskrnjevali grobov hotel odvzeti cvetlice, se je tako razburila, da se je zagnala na grobarja z nožem v roki. Oddali so jo v zapore celjskega sodišča.

V pijanosti je razgrajal 34letni K. P. iz Frankolovega. Prišel je v gostilno Zöchling in začel brez povičja razbijati. Gostilničarki in natakarki se je posrečilo izgniti ga iz gostilne in zakleniti vrata. Sedaj je bil šele ogenj v strehi. Pridušal in kričal je pred gostilno, tolkel po vratih in grozil, da bo vse razbil. Ker le ni bilo miru, ga je poklicani stražnik odvedel na policijo, kjer se je prespal. Posledice ne izostanejo.

Mica Kovačeva. Matilda iz Frankolovega je nepopoljšljiva beračica, poleg tega pa tudi prijateljica dobre kapljice. Vsak petek prihaja v Celje, kjer nadleguje po hišah stranke. Zadnji petek je bila zanjo najbrže slaba žetev. Da ne bi bila njena pot v Celje zastoj, je šla od gostilne do gostilne, pridno naročala pijačo in pozneje izginila, ne da bi plačala. Zvečer ob desetih jo je našel stražnik na Glavnem trgu pijano ležečo na tleh. Matilda je povedala, da je bila pred kratkim že enkrat aretirana, a izpuščena s primernim poukom. To pot bo pouk gotovo temeljitejši.

Ponovno zastrupljenje rib v Voglajni. Iz ribiških krogov smo prejeli: Dne 14. t. m. je ena izmed tovarn ob Voglajni zopet zastupila ribe v dopoldanskih urah je začela voda prinašati mrtve ribe, da je bilo vse belo. Na tisoče in tisoče malih in velikih rib je zopet poginilo. Žal, da se ni dalo ugotoviti, odkod zastrupljenje, ker je

Leichnerjeva kopelj šte. 1001

je najučinkovitejše sredstvo za izgubo debelosti in dosego vitkosti. Uspeh se pokaže že po par kopeljih. Originalne zavitke dobite v drogerijah: 6599 KANC. LJUBLJANA, Židovska ulica.

Ribarsko društvo to prepozno izvedelo. Med drugimi ribami so poginili tudi suilci. Pri enem 2 kg težkem se je videlo, da ima ožgane škрге, drugega, kakih 5 kg težkega, je voda odnesla. Popoldne sta dva člana Ribarskega društva pregledala vodo ter ugotovila, da so poginile vse ribe od tovarne Westen nizi. Iz tega dejstva sklepa Ribarsko društvo, da se je zastrupljenje izvršilo iz Westenove tovarne. Ravnatelj g. Pfeifer pa se je postavil na stališče, da ima tovarna Westen za odtok odpadnih vod oblastno dovoljenje in da žive ljudje od industrije, ne pa od rib. Tvrdisi Westen je v zadnjem času postavila novo superfosfatno tovarno. Oblast naj predpiše najmodernejše čistilne naprave za odtok odpadnih vod, saj je denarja dovolj! Prebivalstvo okrog Voglajne bo pa storilo v zaščito rib veliko uslugo, ako v primeru ponovnega zastrupljenja naznani to nemudoma policiji, oziroma Ribarskemu društvu.

Iz Maribora

Iz mestnega občinskega odbora. Na redni seji občinskega sveta, ki se bo vršila v četrtek zvečer, so na dnevni red dodane še naslednje važnejše zadeve: zgradba nove uradne in stanovanjske hiše na vogalu Franciskanske in Marijine ulice, regulacija Meljske ceste in zamenjava parcele s kongregacijo šolskih sester, kopališče na Felberjevem otoku, ureditev dnevnega otroškega zavetišča v Ljudskem vrtu, zamenjava parcel ob Fochovi ulici in podaljšanje Strossmayerjeve ulice, odškodnina za prekomerno izrabo državnih cest od avtobusov mestnega avtobusnega prometa in potovanja ravnatelja mestnega avtobusnega prometa v inozemstvo.

Druhal v parku. Okrog Treh ribnikov, v tako zvanem Burgwaldu, kjer se je tekem zadnjih let dogodilo nekaj še vedno nepojasnjenih zločinov, se po ves dan, zlasti pa zvečer potikajo razni sumljivi elementi. Druhal po navadi ob večerih tabori v zgornjem delu parka, kjer nadleguje šetalce. Obiskovalci parka se pritožujejo in pričakujejo, da bodo varnostna oblastva posvetila več pozornosti tej druhal.

Nesreča na sportnem igrišču. V nedeljo popoldne si je na igrišču sportnega kluba Železničar zlomil pod koleno desno nogo 21letni klapar Karel Ibleis. Med igro se je zalezel v nekega soigrača in padel. Rešilna postaja mu je prihitela na pomoč ter ga odpremila v bolnico.

Sleparja pri izmenjavanju denarja. Letos se zopet ponavljale sleparski trik z izmenjavanjem tisočakov, ki se je lani parkrat obnesel po trgovinah v Mariboru, pa tudi v Ljubljani. Tako je v nedeljo v trafiki ob mestnem parku prišel neki mlajši elegantno oblečen moški ter prosil trafikantino, naj mu izmenja tisočdinarski bankovec. Ko je bil drobiž že našel na mizi, je stopil v trafiko neki drugi moški ter zahteval 20 cigaret. Ko se je trafikantka obrnila ter segla po cigareta, je prvi pograbil z mize tisočak in ves drobiž ter smuknil skozi odprta vrata navzgor po parku. Mož, ki je kupoval cigarete, je stopil za njim, kakor da ga hoče loviti. Nazaj seveda ni bilo ne prvega ne drugega. Oškodovana prodajalka je obvestila policijo, a drznih sleparjev doslej še niso izsledili.

Iz Zororja

Popravek. Ni res, da sem kot litijski poslanec razdelil nekaj podpore le drugim pogorelcem, Jerneju Jesensku iz Laz št. 7, občina St. Lambert pa nič, ker je član SDS, res pa je, da sem kot župan na temelju sklepa občinskega odbora v Litiji razdelil sklenjeno podporo vsem štirim pogorelcem, med temi tudi Jerneju Jesensku v enakih delih. — Hinko Lebingar, obl. poslanec in župan v Litiji.

Iz Trbovelj

Pri rudniku delajo zopet v vseh virjih. Upamo, da bo sedaj konec praznovanj.

Orkestralni koncert sokolskega orkestra. Sokolski orkester, ustanovljen pred dobrim letom, stalno napreduje. To je pokazal v soboto zvečer koncert, ki je bil prvi javni nastop te vrste. Poleg plesnih komadov hoče gojiti orkester tudi umetno glasbo. Na sporedu so bili: Beethoven (drugi stavek iz simfonije v C-duru), I. Raff (lavatina), Rubinstein (Ples kašmirskih nevest, Dvořak (Humoreske), Čajkovski (Andante cantabile), Pierre Blaisson (Urt z godbo) in drugi. Vidne so še nekatere pomanjkljivosti, posebno glede prednanjanja in dinamike. Najbolje so bile podane Dvořakov »Humoreske«. Ugajala je tudi Blauwova »Ura z godbo«, v kateri je pokazala mnogo spretnost še zelo mlada pianistka gđ. Rainhofnova. Zelo je ugajala tudi Raffova lavatina, v kateri je igral violinski solo konservatorist g. Marin Dirigentu g. Jagru je bila izročena košarica s cvetjem. Koncert je bil dobro obiskan.

Piknik rezervnih oficirjev se je moral zaradi slabega vremena preložiti na poznejši čas, najbrže na Vidov dan.

Tabor bivših bojevnikov pri Sv. Katarini. Kljub slabemu vremenu se je zbralo pri Sv. Katarini veliko število zborovalcev. Bivši vojni kurat g. Raty je bral svetlo mašo in imel lep govor. Po maši je opravil tudi molitve za padle vojsake. Takoj po službi božji je otvoril zborovanje predsednik trboveljske krajevne organizacije g. Raty in govoril o ciljih organizacije. Predsednik zagorske krajevne organizacije g. Postržin je vzbujal spomine na grozote svetovne vojne, g. Stauderger pa je govoril o namenih organizacije. Klub hudemu dežju so vzdržali zborovalci do konca. Po zborovanju se je razvila v bližnji gostilni živahna zabava. Obnavljali so se bridki in lepi spomini ter utrjevala prijateljstva med tovariši.

Razstave in šolstvo

5. Vpisovanje v prvi letnik drž. ženskega učiteljskega v Mariboru se bo vršilo dne 2. in 3. junija od 9. do 12. dopoldne. Točni podatki na črni deski v zavodu.

5. Vpisovanje na višjih oddelkih Tehniške srednje šole v Ljubljani se bo vršilo v ponedeljek, dne 2. junija, dopoldne od 8. do 12. Višji oddelki so: gradbena, strojna in elektrotehniška srednja šola.

5. Vpisovanje na delovodskih in strokovno obrtnih šolah Tehniške srednje šole v Ljubljani bo v ponedeljek, dne 2. junija dopoldne od 8. do 12. Razven strojne in elektrotehniške delovodske šole se letos zopet odpre prvi letnik mizarne in strgarske delovodske šole. Strojno obrtno šolo so: kiparska in rezbarska, keramiška, plotarska (učna delavnica za košarstvo) in ženska obrtna šola z oddelki za šivanje perila, izdelovanje oblek in vezanje.

5. Vpisovanje na ženski obrtni šoli Tehniške srednje šole v Ljubljani bo v ponedeljek, dne 2. junija od 8. do 12., sprejemni izpit pa v torek, dne 3. junija.

5. Meščanska šola v Voljniku bo priredila zanimivo kolektivno razstavo vseh šolskih izdelkov, učil ter drugih učnih pripomočkov in bo nudila obiskovalcem objektivno in nazoren vpogled v vse naučne predmete te vrste šol. Obiskovanje naj bo posesti v dne 22., 23. in 24. junija od 8. do 19. ure. — Vpisovanje v 1., 2. in 3. razred se bo vršilo izključno le 29. t. m. in 1. junija v ravn. pisarni od 8. do 12., v jeseni se vspešje oddelke le oni s ponavljalnimi izpiti. — Ker se je za 4. razred prijavilo 18 goštev, je prosvetna oblast že dovolila, da se ta razred na novo odpre v jeseni in je naročila, da tozadevno ukrepejo vse potrebne krajevne faktori. — Učne knjige dobijo oddelki brezplačno vsi revnejši učenci v šoli.

Sport

Sašk : Primorje 3:2 (2:1)

Docela nezkušen poraz Primorja, ki je bilo daleko boljše moštvo. Odločilni gol za Saško pade v 47. minuti drugega polčasa. Sodnik Fabris odloči igro za Saško.

Sarajevo, 18. junija. Današnja tekmo je odigralo Primorje v takem stilu, da nikoli ni zaslužilo poraza. Vred popolnoma napadnih odločitev sodnika pa je moralo kloniti kot moštvo, ki je neprimerno nadkriljevalo svojega nasprotnika. Sodnik Fabris, ki je bil večerj odlični, se je pokazal danes v prav slabi luči in njegovim napadnim odločitvam se ima zahvaliti Saška za srečno in nezahvalno zmago. Primorje je igralo kakor prerojeno kljub temu, da je imelo 5 igralcev težko poškodovanih, posebno pa Ermana, ki je vsled dobljenega udarca na koleno komaj stal na nogah. Zaradi njegove blezure je napad zelo trpel, vendar pa je bil še toliko močan, da bi bil lahko izvozel zmago. Moštvo je igralo res lepo, popolnoma enotno in ni imelo nobene slabe točke. Dobra je bila obramba, ravno tako kriska vrsta, napad pa je imel gonilno silo v Ušiču. Vred napadnih odločitev sodnika je moštvo malo oklevalo, toda kmalu zopet predvedlo krasno igro polno elana in lepih kombinacij.

Sašk je igral lepo, toda višine Primorja ni dosegel ter je bil absolutno šibkejši moštvo. Obramba je opravila nečloveški posel ter je z neverjetno srečo preprečevala še povsem gotove gole. V drugem polčasu je Sašk zaradi silnega tempa omagal ter se je Primorje popolnoma usidralo pred Saškovo vrata. V moštvo je bil izvršten Bulat kot srednji krilec, v napadu pa je ugajal krilo König in Götz. Kakor večerj je tudi danes moštvo igralo zelo ostro in prekoračevalo meje dopustnosti, pri čemer mu je dajal sodnik najhujših koncesij.

Takoj v začetku igre je Primorje v napadu ter že v 6. minuti doseže prvi gol. Kazenski strel iz 30 m daljave strelja Zemljak izredno precizno in neubranljivo v mrežo. 1 : 0 za Primorje. Primorje je tudi nadalje v fronti, toda krasno insceniran napad v 12. minuti konča s strelom z glavo v autu. Pet minut kasneje napade Primorje še bolj nevarno in Saškova obramba komaj prepreči drugo nevarnost. V 30. min. se Sašk nekoliko znajde, prične napadati in izsilil nekoliko kotov. V 36 min. naletijo štirje Saškovi na Jancigaja, ki bi je žogo ob tla. Na splošno začetje prisodi sodnik indirektni prosti strel ter iz nato sledeče gneče dvomljivo enajstmetrovko, ki jo Götz pretvori in izenači rezultat. Moštvo Primorja nekoliko klone, vendar se kmalu znajde. Kljub dobri igri prodre dve minuti kasneje Šiber ter doseže 2 : 1 vodstvo za Saško.

Takoj po odmoru je Primorje zopet v fronti. Krasen center Uršič pretvori Jug z glavo v drugi gol ter izenači rezultat. Sašk preide v napad, vendar kmalu opesa in Primorje je nato do konca v veliki premoči. Sašk z velikimi fizičnimi napori in neprimerno ostro igro preprečuje vse napade Primorja. Ko je potekel regularen čas igre je bilo Primorje pred golom Saška. V 46. in pol minuti toleče obramba Saška žogo v Saškovo napad. Zemljak ga ustavi in sledeči prosti strel strelja Sašk proti голу, kjer zabije Götz v 47. minuti z glavo odločilen gol za Saško.

Ljudi je bilo več kot večerj, okoli 1500. Na povratku je publika dejansko napadala igralce Primorja, jih obmetavala s kamenji ter suvala z dežniki in palicami. Moštvo Primorja se po vsej priliki vrne v torek ob 21. z beograjskim brzovlakom v Ljubljano.

Primorje je prejelo tekmo dopoldneva 15 pozdravnih brzojav, med njimi tudi brzojavki SK Ilirija in ISSK Maribora, v katerih želita uspehov slovenskega nogometa. M. K.

Hazena SK Ptuj : SK Mura 6 : 0 (per forfait). Prvenstvena tekma SK Ptuj : SK Mura, katere bi se imela vršiti v soboto 16. t. m. v Ptuj, se ni vršila, ker Mura ni nastopila. SK Ptuj si je pridobil s tem brez boja 2 točki; tekma bo verifikirana z rezultatom 6 : 0 za Ptuj. S to tekmo je prvenstveno tekmovalje za pomladno sezono končano. Prvenstvo posrednih okrožij sta si zopet priborila SK Ilirija in ISSK Maribor. Drugo mesto v mariborskem okrožju je zasedel SK Ptuj, zadnje pa SK Mura. V ljubljanskem okrožju je zavzel drugo mesto ASK Primorje, tretje pa TKD Atena.

Reprezentanca ljubljanskih srednjih šol proti privatnim nameščenkam. LHP p. r. v. v četrti zanimivo hazensko tekmo med reprezentanco ljubljanskih srednjih šol in reprezentanco privatnih nameščenk. Družini bosta sestavljeni iz najboljših ljubljanskih hazenašev; osebno močan bo srednjošolski tim v katerem nastopijo Tratnikova, Schiffer, II., Jermol, Privšek, Kezele, Kaiser itd. V družini privatnih nameščenk bomo videli Bernikovo, Zannerjeve, Erbežnikovo, Starčevno in druge. Tekma bo nadvse zanimiva, ter nam bo v polni

meri nadomestila srečanja z jakimi sunajnimi nasprotniki, ki so postala v Ljubljani jako redka. Igra se vrši na prostoru Atene ob 18.30.

Službeno iz LLAP. Danes ob 20.30 se je u. o. v kavarni «Emona», I. nadstropje. Tajnik I.

SK Reka. Danes ob 18.30 obvezen član ski sestanek in obenem trening za I. in II. moštvo. Vsak član, ki ima opremo doma, se poziva, da isto prinese s seboj.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Vsi dijaki in naraščajniki lahkoatletske sekcije se se pozivljajo, da se zglase dne 19. ali 20. t. m. od 18. do 20 ure v garderobi na igrišču, kjer prejmejo legitimacije in poravnajo članarino. Obenem opozarjam na tozadevno objavo v garderobi. Tajnik II.

SK Svoboda. V sredo, dne 20. t. m. točno ob 18.30 na našem igrišču trening na dva gola. Točno do navedene ure naj bodo na igrišču sledeči igralci: Fugina, Novak, Zore, Boncl, Habicht, Batič, Gabršek, Potato, Koser, Šurl, Breznik, rez Papler, Slavko, Šušteršič. — Načelnik.

ASK Primorje (nog. sekcija). Danes od 17. dalje trening juniorjev in rezerve. — Načelnik.

SK Ilirija (nog. sekcija). Razdelitev treninga v tekočem tednu: I. moštvo in rezerva igrata v torek in petek ob 18. na dva gola, poseben trening I. moštva v četrti, rezerve v sredo. Naraščaj vežba v sredo in petek ob 17.30. — Načelnik.

Gospodarstvo

Kongres Glavne zadržne zveze

V nedeljo se je vršila v Beogradu skupščina Glavne zadržne zveze, na kateri so bile zastopane vse pokrajinske zadržne zveze. Skupščino je otvoril predsednik zveze dr. Anton Korošec. V imenu kmetijskega ministra je pozdravil navzoče načelnik gosp. Miloš Stibler, nakar je pričela debata o vprašanju ustanovitve kmetijskih zbornic. Tozadevni referat je imel gosp. Milutin Stojanović, načelnik kmetijskega ministrstva. Referat je izrazil mnenje, da ne kaže takoj ustanoviti kmetijskih zbornic. Take zbornice naj bi bile krona skupnega kmetijskega zakonodajstva. Izrazil je tudi bojazen, da bi v te zbornice prišle osebe, ki so politično eksponirane. Začasno bi morale vršiti dolžnosti kmetijskih zbornic oblastne skupščine, ki naj bi postale surrogat takih zbornic iz teh oblastnih skupščin bi bilo treba delegirati osebnosti v poseben kmetijski svet, ki naj bi nadomestil centralo kmetijskih zbornic. V debati se je dr. Korošec izjavil za to, da se kmetijske zbornice ustanovijo takoj, kajti pri nas pomeni takoj vsaj tri leta (I). Gosp. Mita Klčin je kot delegat Vojvodine poudarjal, da je baška samouprava prva osnova oblastni kmetijski svet, kakor to predlaga referat Stojanović. Inž. agronom gosp. Aleksander Ilić je izrazil mnenje, da je treba kmetijske zbornice ustanoviti takoj in da je poleg oblastnih zbornic potrebna tudi centrala vseh teh zbornic. Ravnatelj Poštne hranilnice gosp. dr. Milorad Nedeljković je izrazil mnenje, da so kmetijske zbornice v večini držav mrtve ustanove, ter da bi bilo pri nas potrebno, da funkcije teh zbornic vršijo obstoječa kmetijska združenja in zveze kmetijskih zadrž. Treba je le, da se tem organizacijam dajo atributi kmetijskih zbornic.

Obširneje se je s temi vprašanji pečal tudi vseučilišni prof. dr. Velimir Bajkić. Pričenoil je, da vsi govorniki zahtevajo ustanovitve kmetijskih zbornic, istočasno pa večina teh govornikov smatra, da se od teh zbornic ne more mnogo pričakovati, in sicer zaradi nezrelosti naših seljakov in zaradi strankarskih političnih vplivov. Ta nedolostnost prihaja odloč. ker se hoče kmetijskim zbornicam dati večji delokrog kakor na je to potrebno. Kakor druge zbornice, morajo biti tudi kmetijske zbornice samo organizacije za zastopanje dotične gospodarske panoge. S surrogati si ne moremo pomagati, kajti kmetijske interese more zastopati samo organizacija, izvoljena izključno od seljakov. Mnenja je, da se v državi, kjer so vse državne in samoupravne organizacije v rokah političnih strank, tudi kmetijske zbornice ne bodo mogle izogniti njihovim vplivom.

Na popoldanski seji se je razpravljalo o vprašanju kmetijskega kredita. Predvsem o noveli, ki se naj doda zakonu o kmetijskem kreditu v smislu sivočasnih sklepov Glavne zadržne zveze in predlogov kmetijskega ministrstva. Predlogi kmetijskega ministrstva se v glavnih principih skladajo s predlogi Glavne zadržne zveze. Tudi v tem vprašanju je poleg ostalih obširneje referiral dr. Velimir Bajkić, ki je ostro kritiziral zakon o kmetijskem kreditu in zahteval, da se ta zakon ukine, ker je slab. Vsi govorniki si so se strinjali v tem, da je treba obstoječi zakon reformirati. Zlasti se je povzelo, da so slabe one odredbe zakona, s katerimi se daje zadrugam moropol dajanja kredita seljakom. Po mišljenju nekaterih govornikov bi se moralo dajanje kreditov seljakom organizirati preko posebnega denarnega zavoda po vzoru Obrtne banke. Po končani diskusiji je bilo sklenjeno, da se poveri posebnemu odboru izdelanje resolucije v smislu izneženih predlogov.

Glavna skupščina Zveze industrijcev v Zagrebu. V nedeljo se je vršila v Zagrebu glavna skupščina tamošnjih Zveze industrijcev, na kateri se je predsednik S. D. Aleksander obširno pečal s težkočami

naše industrije. Ugotovil je, da se razmere od lani niso zboljšale, da je ostalo vse pri obljubah in da se gospodarstvo še vedno nahaja v težki krizi. Ne vodi se nikakva gospodarska politika, ki bi ustvarila nove možnosti zasluzka. Povdarjal je nujno potrebo zakona o centralni upravi, ki se mora depolitizirati. Državna davčna politika se mora prilagoditi gospodarski moči prebivalstva. Grajal je, da se državni odbor za štednjo, ki je bil svoječasnno ustanovljen, še ni niti enkrat sestel. Samoupravam se morajo zagotoviti potrebna sredstva po enotnem sistemu in ne tako, da imamo 33 finančnih ministrov, od katerih vsak hoče izvesti svoj lastni davčni sistem. Vprašanje industrijskih obilicij še vedno ni rešeno. Država je bila tudi v preteklem letu slab plačnik. Za to se mora zakon o državnem računovodstvu, ki daje državi vse pravice, dohavitelj na nobenih, temeljito spremeniti. Kot agrarna država mora Jugoslavija dobiti čim nižje prevozne tarife in voditi se mora smotrna trgovinska politika. Pri trgovinskih pogajanjih naj bi zastopniki gospodarskih organizacij sodelovali kot eksperti. Zakoni, ki se nanajajo na zaščito in zavarovanje delavstva kakor tudi na nadzorstvo obratov se morajo v vseh pokrajinah enako uporabljati, da ne bodo socialne dajatve v eni pokrajini večje je kakor v drugi. Končno je še omenil nedostatke naše statistične službe in zahteval da se ta v vsakem pogledu izpopolni. Zeleniški direktor Trebinjac je kot zastopnik prometnega ministrstva izročil pozdrave ministra ter izjavil, da imata industrija in prometno ministritvo enake naloge, kajti okrepitev industrije pomeni istočasno povečanje prometa. Predstavnik Zveze industrijcev v Ljubljani dr. Golja je poudarjal ozko sodelovanje med slovenskimi industrijami in zagrebsko Zvezo. Za predsednika Zveze je bil ponovno izvoljen dosedanj predsednik S. B. Aleksander, za podpredsednika pa gg. dr. Teodor Bošnjak, dr. Stanko Švrljuga in inž. Franjo Hanamann.

Anketa za reguliranje produkcije in prodaje hmelja. V nedeljo se je vršila v Novem Sadu anketa producentov, trgovcev in izvoznikov hmelja iz Vojvodine in Slovenije ter predstavnikov trgovskih zbornic iz Novega Sada, Vel Bečkerek in Ljubljane, na kateri se je razpravljalo o vprašanju zakonske ureditve produkcije in prodaje hmelja. Konferenco je vodil načelnik kmetijskega ministrstva g. Milan Gjurić. Po daljši diskusiji, pri kateri so sodelovali gg. dr. Kosić, dr. Petrović, inž. Teržan, Matić, König, Senica in dr., je bil izvoljen poseben odbor desetorice producentov, trgovcev, izvoznikov in predstavnikov ministrstva za kmetijstvo in vode, z nalogo, da izdela predlog za zakonsko reguliranje produkcije in prodaje hmelja. Sklenjeno je bilo, da se osnuje hmeljarski svet kot posvetovalni organ kmetijskega ministrstva v vprašanjih hmeljarstva. V ta hmeljarski svet naj bi producenti delegirali dve tretjini članov, rogovci in izvozniki pa po eno tretjino. Sklenjena je bila posebna resolucija, v kateri se povdarja, da je treba ustanoviti močno organizacijo hmeljarjev, ki bo mogla nadzirati strokovno produkcijo hmelja, regulirati prodajo hmelja in vplivati na razvoj cen. Omogočiti je treba lažji in hitrejši izvoz hmelja na svetovna tržišča, pri čemer je treba upoštevati, da se mora hmelj izvažati v takem stanju in tak ambalaži, kakor to zahteva svetovna trgovina. Preprečiti se morajo zlorabe v trgovini hmelja in onemogočiti trgovanje onim, ki nimajo potrebne koncesije za tako trgovino. Hmeljari naj se poročijo, da se poslužijo odredb zakona o zaščiti industrijske svojine glede kolektivnih žigov, s katerimi morejo oni svoj produkt mednarodno zaščititi.

Vprašanje notranjega posojila Državne hipotekarne banke. Sivočasno smo poročali, da namerava Državna hipotekarna banka emilirati na našem kapitalskem trgu 7% zastavne liste (založnice). S to emisijo naj bi si banka zagotovila sredstva za dajanje novih hipotekarnih posojil. V početku maja pa so poročali beograjski listi, da je bil med Državno hipotekarno banko in ameriško banko Seligmann & Co. (ki je že lani emilirala v New Yorku za 12 milijonov dolarjev zastavnih listov Državne hipotekarne banke), dosežen sporazum za najetje novega posojila in da je banka Seligmann že odobrila Državni hipotekarni banki začasni predum v višini dveh do treh milijonov dolarjev. Od tedaj pa se ni več čulo o najetju dolarskega posojila. Nasprotno, koncem preteklega meseca je Državna hipotekarna banka ustavila dajanje posojil v zneskih nad 100.000 Din. iz česar se more sklepati, da pogajanja za dolarsko posojilo niso uspešna. Sedaj pa poročajo, da se je Državna hipotekarna banka pričela zopet baviti z vprašanjem najetja notranjega posojila. Po informacijah beograjskega «Privrednega pregleda», namerava Državna hipotekarna banka emilirati za 200 do 300 milijonov Din 7% zastavnih listov. O tem se bo definitivno sklepalo, čim se bo povrnelo v Beograd upravnik banke dr. Gjurić, ki se trenutno nahaja

Smrt se poraja pred vašim oknom!

Cevi in sodi za deževnico, različne jame napolnjene z vodo, močvirna mesta in smrdljive luže-to so mesta, kjer se zbližajo vojske brenčočih, smrtonosnih in z mrzlico nasičenih komarjev. Rešite Vaš dom in Vašo družino muke ter mrčesli- teh nosilcev malarije. Ubijte jih hitro — rabite FLIT!

Brizgalnica FLITa očisti Vam v nekoliko minutah hišo od vseh strupenih muh, komarjev, stenice, bolhe, škurke in mravlje. Prodre v vse špranje, kjer se insekti razvijajo in skrivajo ter uničuje njihova jajca. Brizgalnica FLITa ubija molje in

ličinke, katere grizejo tkanino. FLIT varuje Vaše obleke. Uporaba je enostavna. Ne pustite madežev. FLIT je popolnjen od kemikov svetovnega slovesa. Smrtonosen je insektom, toda ljudem neškodljiv. Dobiva se povsod.

UGONABLJA: Muhe, Komarje, Mravlje, Stenice, Bolhe, Škurke, Molje i. t. d.

v Londonu zaradi pogajanj za veliko inozemsko državno posojilo. Ze svoječasnno smo izrazili mnenje, da Državna hipotekarna banka precejneje absorpcijsko zmoglost našega kapitalnega trga. Dvomimo, da bi se to posojilo moglo emilirati pod ugodnimi pogoji, nikakor pa ne al parli, kakor to namerava Državna hipotekarna banka (po informacijah «Privrednega pregleda»), dokler se n. pr. tečaj 7% državnega investicijskega posojila giblje znatno pod pariteto.

Anketa o načrtu vinskega zakona. Ministrstvo za kmetijstvo in vode je predložilo Vinarskemu društvu v Mariboru načrt novega vinskega zakona v pretes. Izvrševalni odbor je v svoji seji dne 15. t. m. obravnaval načrt zakona ter izdal svoje pripombe. Da se slovenski vinogradniki seznanijo z načrtom zakona, sklicuje Vinarsko društvo anketo vinogradnikov, ki se bo vršila 20. t. m. ob 10. dopoldne na vinarski šoli v Mariboru. Ker je vprašanje vinskega zakona za naš vinogradništvo življenjskega interesa, pričakuje odbor obilne udeležbe.

Vežba za perotnarje. Tekom letošnje ježne bo oblastni odbor mariborske oblasti razdelil večje število plemenitih petelinov brezplačno med resne zanimance v oblastnem okolišju. Razdelitev se bo vršila izključno le potom kmetijskih korporacij (zadrug, društev, podružnic) in občin, kjer bo najmanj šest posestnikov, ki so voljni gojiti samo štajersko kurjo pasmo. Prošnje morajo predložiti omenjene organizacije čimprej na posebnem obrazcu, ki ga brezplačno dobijo pri vseh sreskih poglavarjih in pri kmetijskem oddelku oblastnega odbora. Na prošnje posameznikov se ne bo oziralo.

Borze

18. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Tečaj deviz se niso bistveno spremenili. Potrebo v devizah na New York, Pariz in Budimpešto je krila privatna ponudba, ostalo potrebo pa Narodna banka. Na zagrebskem efektivnem tržišču so tečajni Vojne škode ostali v glavnem nespremenjeni. Pri srednjem prometu se je oprostila trgovanja po 454.5 — 455, kasa po 454, za julij po 457.5 — 458.5 in za december po 476. Investicijsko je bilo zaključeno po 92. V bančnih vrednotah ni posebnih sprememb. Prastrediona se je trgovala nespremenjeno po 955.5, Srpska po 144 — 145. Narodna po 695.0, Poljo po 19 in Hipotekarna po 59.5. Med industrijskimi nanirli so bili zaključki le v Gutmannu po 215 in v Dubrovački po 495 — 500.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.935, Berlin 0—13.585. Budimpešta 9.895—9.925 (9.91), Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.9845 do 8.0145 (7.9995), London 277.04—277.84 (277.44), New York 56.72—56.92 (56.82), Pariz 222.4—224.4 (223.4), Trst 0—299.

Zagreb. Dunaj 7.98 — 8.01, Berlin 13.57 do 13.60, Budimpešta 9.905 — 9.935, London 277.04 — 277.84, New York 56.6725 do 56.8725, Praga 168.1 — 168.9, Milan 277.88 do 299.88, Curih 1098.5 — 1096.5.

Dunaj. Beograd 12.4875 — 12.52875, Berlin 169.57 — 170.07, London 84.6275 — 84.7275, New York 709.25 — 711.75, Milan 87.32 do 87.42, Pariz 27.88 — 27.98, Praga 21.0125 do 21.0925, Curih 136.72 — 137.22, dinarji 12.4250 — 12.4850.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 128.98, New York 518.675, London 25.8175, Pariz 20.89, Milan 27.295, Praga 15.88, Budimpešta 90.475, Bukarešta 8.18, Sofija 8.745, Varšava 58.10, Dunaj 78.

Trst. Beograd 33.3275 — 33.6275, Dunaj 264.5 — 270.5, Praga 56.1275 — 56.4275, Pariz 74.60 — 74.90, London 92.68 — 92.98, New York 18.94 — 19, Curih 375.50—367.50, dinarji 33.3275 — 33.8275.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.14, v Berlinu 7.358.

Elekti. Ljubljana. Vojna škoda 455 — 0, Celjska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128—0, Kreditni zavod 165 — 175, Vevče 105 — 0, Ruše 280 — 300, Stavbna 56 — 0, Sešir 105—0. Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 454 — 454.5, kasa 454 — 454.5, za julij 457 do 458, za december 476 — 477, investicijsko 92 — 92.5, agrarne 56—57; bančne vrednote: Poljo 19 — 19.25, Kreditna 85 — 0, Hipo 59.5 — 60, Ljubljanska kreditna 126 do 130, Narodna 6900 — 7000, Prastrediona 950 — 951, Srpska 144 — 146, Zemaljska 135 — 140, Jugo za december 93 — 94; industrijske vrednote: Gutmann 215 — 220, Slaveks 110 — 113, Slavonija 11 — 12, Drava 382.5 — 385, Sečerana Osijek 485—500, Tvrnica vagonov 0 — 103, Vevče 105—0, Isis 30.5 — 32.5, Dubrovačka 495 — 500, Narodna mlinska 19 — 0. Beograd. Vojna škoda 454 — 454.5, investicijsko 91 — 91.5, agrarne 57 — 58.

Blagovna tržišča

Na nitrberškem hmeljskem tržišču je bila tudi pretekli teden tendenca tlačenja. Prvovrstni hallertauski hmelj je notiral 230 do 250 mark za 50 kg, srednji 100 — 200 mark, tranzitni pa 40 — 100 mark (10.85 — 27.20 Din za kg).

Ljubljanska blagovna borza (18. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 1 vagon hrastovih obrobjenih plohov, 9, 11, 13 m debeline, od 25 cm širine naprej, od 3 m dolžine naprej, 1 vagon meja po 900, 1 vagon borovne rezane na živ rob, 15/25, 25/25, 4 m dolžine, 1 vagon meja po 655 in 1 vagon anten, od 10 — 12 m, premer v sredini 11 do 13 cm, 1 vagon meja po 310. Povpraševanje je za vsako množino desk, smreka, jelka, 12, 18, 24, 28, 38 in 48 m, 4 m dolžine, od 16 cm širine naprej, I., II., III., moate, cena 1 vagon prihod Sušak. Deželni prideli: Tendence za žito nespremenjena. Zaključeni ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dnj): baška, 78/79 kg, promptna po 395—397.5, baška, nova, uzančeno blago, brez doplačila, za julij po 397.5 — 342.5, za avgust po 330 do 332.5; turšica: baška, promptna, slovenska postaja, navadna tarifa, plač. 30 dnj po 337.5 — 340; moka: «Og», 10 Ljubljana, plač. po prejemu po 530 — 535.

Novosadska blagovna borza Tendence nespremenjena. Promet: 10 vagonov pšenice, 1 vagon ovs, 27 vagonov turške 7 vagonov moka. Pšenica: baška, 77/78 kg 347.5 — 350; baška, 78/79 kg 350 — 352.5; gornjebanaska, 78/79 kg 345 — 347.5. Oves: baški in sremški 260 — 265. Turšica: baška in sremška 282.5 — 285; moka: baška «Og» in «Og», 470 — 480; «Og» 455 — 465; «Og» 440 do 450; «Og» 420 — 430; «Og» 350 — 360. Otrobi: baški in sremški v jutastih vrečah 215 — 220.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 19. junija 1923.

Višina barometra 308.8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Vel. vetra	Smerni vetra	Padavine
Opazovanja						
Ljubljana		64.1	10.0	87	S 2	0
Maribor		62.8	13	64	mirno	0
Zagreb		763.6	12	65	S 2	0
Beograd	8					dež
Sarajevo						8.0
Skopje		60.2	14	77	NW 4	10
Dubrovnik		60.6	17	34	NW 8	0
Split	7	61.2	16	48	N 11	0

Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.50, luna vzhaja ob 4.10, zahaja ob 21.11. Danes je bila v Ljubljani temperatura 17.1 C najvišja, 7.1 C najnižja.

Dunajska vremenska napoved za torek: Malo toplejše in boljše vreme. Tržaška vremenska napoved za torek: Normalni vetrovi. Nebo večinoma jasno. Temperatura od 14 do 21 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

Iz življenja in sveta

Italijan prorokuje Nobilovo smrt

Gentleman Amundsen je pozabil vse spore in hiti generalu na pomoč. — Poročila o rešitvi trojice se ne potrjujejo. — »Hobby« in »Braganza« prodirata proti Severnemu rtu. — Francoska pomoč za italijanske ponesrečence

Pariški »Matin« objavlja poročilo iz Kingsbaya, od koder javljajo, da se je položaj za Nobila v zadnjih dneh znatno poslabšal. Nastopilo je južno vreme. Ledeniki pokajo, voda se odceja z njih in plošče se naglo pomikajo proti vzhodu. Nobilova posadka je morala že poiskati drugo zatočišče, kjer se je utaborila.

Novo zlo, ki navdaja generala s strahom, so severni medvedi. Lov nanje je nemogoč, pač pa oni ogrožajo življenje ponesrečencev. Nobile prosi v prvi vrsti, naj mu pošlje municije in živeža, predvsem na orožja, ker so severni medvedi zelo krvoločni in so se že večkrat približali njegovi skupini.

Rešilne akcije se razvijajo zelo počasi. Sedaj se je lotil reševalnih del sam Amundsen, kateremu je dala v ta namen na razpolago aeroplan francoska vlada. Raziskovalec severnega tečaja je odletel čez Bergen v Tromsø in od tam v Kingsbay. Amundsen hoče založiti Nobila predvsem z živili in z rešilnimi pripravami, potem pa po možnosti iskati ostanke razbite »Italia«.

Norveški profesor in italijanska častnika,

ki so odšli na pot, da bi iskali pomoči za Nobila, se še niso vrnili, pa tudi niso prišli do človeških bivaljš. Vendar si prizadeva ekspedicija s pasjo priprave, da bi jih našla in v 48 urah si bodo glede njihove usode baje na jasnem. Seveda le v primeru, če bo vreme ugodno in če ne bo viharjev, ki bi ovirali rešilni pohod.

»Hobby« in »Braganza«,

ladji, ki sta poslani od norveške in italijanske vlade, da podpirata rešilne ekspedicije, se nahajata po zadnjih vesteh zopet v plovni vodah in njuna posadka upa, da bo lahko nekaj storila za ponesrečence. Posebno dobro se obnaša ekspedicija s sanmi, katero so poslali na pot z ladjo »Hobby«. Ta je prodrla novih 15 km naprej in se nahaja že na terenu Severovzhodne zemlje. Manj sreče so imeli letalci, katere je prisilila gosta megla, da so se vrnili nazaj.

S. O. S.

Da je položaj generala Nobila prekaren, o tem ni nobenega dvoma. Dokaz temu so tudi SOS klici, katere je poslal Nobile oporišni ladji v Kingsbay. Brzjavka prosi nujne pomoči, povdarjajoč, da se lomijo ledene plošče, da divja burja z nepopisno silo in da je njegova skupina izpostavljena vremenskim nevarnostem. Ledeniki se z nepopisno naglico oddaljujejo v vzhodni smeri in ponesrečenci se z morskimi tokovi vred podajajo v novo nevarnost.

Nobile je mrtev ...

Iz Rima poročajo, da je prejela italijanska vlada iz Milana sledeče pismo od profesorja Cazzamalia:

Arkadij Averčenko:

Dogodivščine Milovzorova

Proti literarni navadi povem to zgodbo od konca proti začetku.

Sedečega jutra po »dogodku« je sluga Erazma Milovzorov, tajnika v finančnem departmanu, vzlic tresenju in suvanju komaj, komaj prebudil.

»Milostivi gospod, vstanite! Kaj pa je to? Vstanite vendar!«

»Ah ... kaj je to? Koliko je ura?« je zaspano vprašal Erazem.

»Enajst. Zaspali ste čas, da greste v urad.«

Milovzorov je s težavo odprl oči. Glava ga je bolela, imel je mačka.

»Pusti me, naj še nekoliko spim,« je prosil slugo.

»Milostivi gospod, v salonu čakata dva gospoda.«

»Dobro je, naj čakata? Kaj hočeta?«

»Pravita, da hočeta govoriti z gospodom o nujni zadevi.«

»Dobro. Takoj pridem.«

Ko je sluga zapustil spalnico, je Milovzorov oblekel spaln plašč in stopil v salon.

»Dobro jutro, gospoda, s čim vama ustrežem?«

»Dober dan, prihajava po naročilu

Javljam vam, da je general Nobile mrtev. To so mi povedali moji aparati, ki vedo stvari, o katerih se drugim niti ne sanja. Nobile je mrtev, njegov zrakoplov pa je popolnoma uničen. Opozorjam dalje tudi na moje prejšnje proročanje, da sta se Hincliffe in Miss Mackeyeva spustila na Labradorju in da se ne moreta javiti. Pazite na moje besede, kajti prej ali slej boš te dognali, da so pravilne.

V Italiji, ki je zelo babjevrna dežela, je to proročanje zelo zbegalo ljudi in svet, ki je že itak oplasen od nasilnega režima, začelja polagoma verjeti, da govori milanski profesor resnico ...

Letalec Rijser Larsen,

ki se je udeležil že ekspedicije zrakoplova »Norve« na severni tečaj, je danes eden izmed najagilnejših iskalcev Nobilove ekspedicije.

Inteligenca pri dečkih in pri deklicah

Uradi za nasvetovanje poklica v Ustju na Labi so izvršili zanimive eksperimente, da bi določili inteligenčno stopnjo deklet in dečkov, ko prenehajo z obiskovanjem šole. Pokazalo se je, da je povprečno število točk pri prvih večje nego pri drugih. Tako je znašal l. 1926—27 srednji inteligenčni nivo za dekleta, ki so zapustila meščansko šolo 174.57 točk, a za dečke 169.87. V šolskem letu 1927/28 so določili z drugim načinom izpraševanja za dečke 115.36 točk, za dekleta 118.05. Pri dečkih, ki so zapustili prejšnji leta 3. meščanski razred, je znašal srednji inteligenčni nivo 190.51 točk (1928:130.70), pri tistih, ki so zapustili l. ali 2. razred, večinoma kot repetenti, 138.23 točk (1928 : 92.56); pri deklicah iz 3. letnika

gospoda Vlastelina Sapunova,« sta kratko odvrnila gospoda.

»Oprostita ... tega gospoda ne poznam.«

»Spomnite se včerajšnjega dogodka v zabavišču »Akvarij«. Pozvali ste gospoda Sapunova na dvboj; midva sva njegova sekundanta.«

»Ali, gospoda, je prestrašen vzklil gospodar, »kakšen dvboj? Prav nič ne vem o tem.«

»Včeraj ste najinega mandanta v »Akvariju« fiksirali, potem ste mu javno rekli norec, in ko je stopil k vam in zahteval pojasnila, ste mu stopili na levo nogo.«

»Na katero nogo?« je s slabim glasom vprašal Milovzorov.

»To ni važno. Namestu da bi se pri najinem mandantu izgovorili, ste mu vrgli jedilni list v obraz in kričali: »Z zadovoljstvom vam požinem kroglo skozi butico!«

»Ampak, gospoda, zagotavljam vaju s častno besedo, da se ne spominjam prav ničesar.«

»To nama nič mar,« je odvrnil eden izmed sekundantov. »Izzvali ste najinega naročnika in morate zdaj trpeti posledice. Če se boste branili, obvesti-va o dogodku vašo službeno oblast.«

Sluga je stopil v sobo in javil:

pa so ugotovili 187.27 točk (1928:130.40) pri onih iz 1. in 2. letnika 141.43 (1928: 96.56). V 1. in 2. letniku so se torej bolj odrezali od fantov, v 2. pa slabše. Najboljši in najsibši uspehi so pri dečkih bolj pogosti kot pri deklicah, ki so pa v srednjih uspehih zanesljivejše. Dečki so večji mojstri v abstraktnem mišljenju, v računanju, v prostem kombiniranju, v definicijah in sistematičnem mišljenju, dekleta jih pa potolčejo v čutu za realnost, v vezanem kombiniranju, v dojetanju in spominu. So kakor telesno tudi duševno prej dozorele nego fantje, kar pa se v poznejših letih menda izravna.

Švedski kralj Gustav V.

V nedeljski številki smo na kratko poročali o 70letnici, ki jo je tega dne praznoval švedski kralj Gustav V. Ob enem z 20letnico, odkar je zasedel prestol svoje države. Za to priliko mu je podarilo ljudstvo, ki ga ima zelo rado, 4.700.000 švedskih kron, a on jih je takoj odločil fondu za raziskovanje rak-ka. Že ta edina poteza severnega monarha kaže, kakšnega značaja je ta mož, ki je danes najstarejši vladar na svetu. Zgodovina pa bo pisala v zvezi z njim še o mnogih dejanjih dobrote in višje uvidevnosti.

Že l. 1905., ko je bil Gustav V. še prestolonaslednik-regent, in ko je grozila bratomorna vojna med Švedi in Norvežani, ki so bili takrat združeni v eni državi, je pokazal višino svoje notranje kulture. S svojim mirnim ravnanjem je dosegel, da se je spor zaključil brez krvolila, čeprav z odcepitvijo Norveške od Švedske. A takoj po tej odcepitvi je predlagal švedski vladi obisk v novo državo, ki je bratske vezi med obema narodoma utrdil.

L. 1914., v decembru, je bil on tisti, ki je dal pobudo za »srečanje treh kraljev« (švedskega, norveškega in danskega) v Malmöju. Na tej konferenci so sklenili, da se skandinavske države vojne v nobenem slučaju ne bodo udeležile.

Ves njegov demokratizem se kaže v lepi gesti, ko je odločno odklonil ob nastopu svojega vladanja vsako ceremonijo kronanja in podobnega, češ da so to gole formalnosti, ki nimajo ničesar drugega na sebi kakor da veliko stanejo. Takšen je ostal potem ves čas svojega kraljevanja, demokratičen, nasprotnik vsakega luksusa, preprost do skrajnosti. Edino zabavo, ki si jo dovoljuje, je šport. Kot športnik spada med svetovne šampijone in še danes, s svojimi sedemdesetimi leti, ni opustil lova in tenisa.

Značilno za veliko spoštovanje, ki ga goji ljudstvo vseh slojev od njega, je to, kar je napisalo vodilno švedsko socijalnodemokratsko glasilo: »Na dan 70letnice kralja Gustava,« pravi med

Maksim Gorkij

se je vrnil pred kratkim v Moskvo, da bi slavil v domovini 35-letnico svojega pisateljskega delovanja. Ljudstvo ga je sprejelo z velikanskim navdušenjem. Slavni pisatelj je izjavil, da boča svoja stara leta prebiti stalno v Rusiji.

drugim, »naj povemo javno iz krogov njegovih prvih socijalnodemokratskih svetovalcev to, kar smo izrazili v našem krogu nešteto krat od moža do moža, to namreč, da je kralj Gustav mož, ki nosi z najgloblji čutom odgovornosti za svojo visoko in težko službo v sebi najvdanejšo voljo, da bi koristil svoji deželi.«

Rasputinova hči filmska zvezda

Kakor smo poročali, je tožila ga. Solovjeva, hči proslulega meniha Rasputina, v Parizu princa Jusupova in velikega kneza Dimitrija Pavloviča za od-

Gospa Solovjeva
in njena otroka.

škodnino 25 milijonov frankov kot moralca svojega očeta. Razprava se bo vršila po vesteh iz Pariza šele oktobra meseca ali pozneje. Medtem je sprejela ga Solovjeva ponudbo neke velike filmske družbe, da bi igrala glavno vlogo v filmu »Rasputinova hči«, ki so ga sestavili nalašč zanjo in ki obravnava umor njenega očeta.

Letalci »Bremena« na povratku

Parnik Severonemškega Lloydja »Columbus«, ki nosi na krovu udeležence nemško-irskega prekoceanskega poleta, je dospel v Plymouth, kjer jih je sprejela ogromna navdušena množica. Plymouthski župan in glavni ravnatelj Severonemškega Lloydja Stimming sta govorila pozdravne govore, na katere sta odgovorila Hünefeld in Fitzmaurice. Novinarjem so opisovali letalci prekrasne ure, ki so jih doživeli v Ameriki. Fitzmaurice namerava svoja tovariša spremiti do Bremena. Letos se ne udeležijo nobenega prekoceanskega poleta, pač pa ga pripravljajo za prihodnje leto z no-

vim letalskim tipom. Hünefeld je izjavil, da »Bremena« ne bo mogoče spraviti na varno pred julijem. Köhl je prejel vabilo irske vlade, da bi posetil Dublin. Od tam se bo podal skozi Angleško domov.

Ločitev v odsotnosti

21. t. m. se prične razprava o tožbi za ločitev zakona, ki jo je vložila rumunska kraljica-mati Helena proti svojemu možu princu Karlu. Na razpravo je bil formalno povabljen tudi princ in on sam je izrazil željo, da bi se je udeležil, ker si ga pa na Rumunsko nič ne želejo in ker se je obvezal, da ne poseti rodni tal najmanj deset let, so se odločili, da bo sodba padla ob njegovi odsotnosti. Ta sodba je že v naprej odločena in čeprav poročajo neke vesti, da se bo princ Karel ločitvi uprl, mu to ne bo pomagalo. Rumunski pravniki trdijo, da je vzrok za ločitev že dovolj podanih in da gre samo za ureditev nekega stanja, ki dejansko obstoji.

Fosgenske bombe v Ženevskem jezeru

V neki tovarni pri Ženevi, ki je v konkurzu, so odkrili 30 fosgenskih letalskih bomb. Ob koncu vojne jih je tovarna prejela iz Francije, baje za to, da bi ta nevarni material predelala v veronal. Švicarski sanitetni urad je imel pred očmi dogodek v Hamburgu in je odredil, naj bombe potopijo v Ženevsko jezero, tem bolj ker se njih lastnik ne da več ugotoviti. Njegova odredba se je izvršila hitro in brez vsakega incidenta.

Socijalistični poslanec Loebe, bivši predsednik nemškega državnega zbora, je bil s 318 od 446 glasov ponovno izvoljen na to mesto.

10.000 frankov za ljubezenske zgodbe

Pred civilnim sodiščem v Parizu se je začela razprava proti pisatelju Jacquesu Boulangerju, ki ga toži vnukinja pisateljice Landove, češ, da je v nekem članku »Prvi ljubavnik George Landove« škodoval dobremu imenu njene stare matere. Tožiteljica zahteva 10.000 frankov odškodnine. Razprava bo končana v kakšnih osmih dneh. Boulangerjev zagovornik je izvajal, da njegov klient ne more biti obsojen, ker spada Landova z vsem svojim privatnim življenjem v zgodovino. Sodba bo torej tudi principijalnega pomena.

Slikar (ki je pozabil radirko): »Sedaj bi pa dal dosti za gumico!«

Sokolstvo

Zlet Gorenjske sokolske župe v Radovljici

V nedeljo je doživel prijazna Radovljica krasen sokolski praznik. Gorenjska sokolska župa je slavila svoj župni letni zlet, domače radovljiško sokolsko društvo pa 20 letnico obstoja in delovanja. Zlet je bil izpompatna manifestacija sokolske misli in organizacije, bil je ena najuspešnejših revij združnega gorenjskega sokolstva v povojnem času. Zato je imel župni zlet tem globlje značenje, ker je pokazal svojo moč v mestu, kjer je močan nasprotnik.

Sokolske čete so pričele prihajati v Radovljico že s prvimi jutranjimi vlaki. Trobenta in telovadci kranjskega Sokola so improvizirali budnico po radovljiških ulicah. Po prvem popoldanskem vlaku iz Ljubljane so se formirale sokolske trume k povorki. Za godbo ljubljanske «Sloge» je korakalo starejšinstvo gorenjske sokolske župe z delegatom saveznega starejšinstva br. inž. Zelenkom. Za šestimi društvenimi prapori in štirimi naraščajskimi so stopale dolge, nepregledne vrste: 120 članov in 60 članic v kroju ter nad 450 obvojnega naraščaja. Zastopana so bila skoraj vsa društva od oddaljenih Dražgoš do Bohinja. Impozantna povorka, kakršne se ni videla Radovljica. Po prihodu na telovadišče pred Sokolskim domom, je pozdravil zbrano Sokolstvo starosta radovljiškega Sokola br. Alojzij Pegan. Današnje slavje poveljuje dejstvo, da slavi domače društvo 20 letnico svoje ustanovitve. Nanizal je zanimive reminiscence in podatke iz zgodovine domačega Sokola. Spominjal se prvega društvenega staroste br. dr. Vilfana, br. Ivana Dernača, ki si je stekel največ zaslug za zgradbo Sokolskega doma, ter br. Boštjana Olipa, katere župa pokriva zemlja.

Malo pred 16. uro se je pričela po telovadišču pred Sokolskim domom ob lepi udeležbi občinstva javna telovadba. Vzpored je otvoril moški naraščaj (72). Za skupno nastopajočo žensko in moško dečo (283) je bilo telovadišče skoraj premajhno. Mladino je občinstvo navdušeno pozdravljalo. Krasnica točka je bil nastop gojenk (40) s skupnimi vajami na štirih konjih. Impozanten vtis so napravile strnjene vrste članov (108), ki so izvajali skupljanske proste vaje. Največjo izvedbenost so pokazale članice (60). Pozornost so vzbudili nastopi posameznih člankov vrst na drugo in bradlji, mnogo zabave so pa nudile igre dece in naraščaja. Tehnično vodstvo, ki je uspešno poslovalo, je imel župni načelnik br. Fran Azman, kateremu so stali ob strani agili predniki iz raznih društev. Med telovadbo sta pozdravila zbor odposlanec saveznega starejšinstva br. inž. Zelenko iz Ljubljane in starosta GSŽ br. Janko Savojec iz Kranja, ki je pozval k vzkliku «Zdravo» na našega kralja Aleksandra, na kar je godba intonirala državno himno. S telovadbo so bile proslave zaključene. Vreme, ki je jutraj obetalo najslabše, se je izkazalo kot naklonjeno. Popoldne je sijalo solnce. Iz oblakov so se celo pokazale zasnežene Karavanke. Razvila se je v Sokolskem domu animirana zabava, ki je trajala do odhoda k zadnjim večernim vlakom. Gorenjska sokolska župa je lahko na svojo nedeljsko manifestacijo resnično ponosna, ker se je vnovič pokazalo, da pokret sokolske organizacije na Gorenjskem zopet vidno napreduje.

Prisrčno sokolsko slavje v Kočevju

V Kočevju se je v nedeljo vršilo pomembno sokolsko slavje. Tamkajšnje sokolsko društvo je praznovalo svojo dvajsetletnico in je razvilo ob enem svojo sokolsko zastavo. Ob tej priliki se je vršil v Kočevju delni župni zlet ljubljanske sokolske župe, ki je bil obvezen za ribniško okrožje in v drugo ljubljansko okrožje, t. i. društva Sokol I., Polje, Moste itd. Prireditelj bi bila prav gotovo izpadla še mnogo veličastnejše, ako ne bi nagajalo zelo deževno vreme, ki je odvračilo od poseta zelo mnogo članstva in drugega občinstva. Vendar pa se je celotni nameravani spored izvedel, četudi ne na prostem, temveč v velikem Kalfjevev skladišču pri postaji. — Že na predvečer je vladalo v Kočevju praznično razpoloženje, ki se je stopnjevalo do obhoda domačega društva po mestu s tamkajšnje mestno godbo na čelu. Kmeti novega prapora, s dr. Maurerjevi, je bila prirejena lepa podočnica.

Nedeljsko jutro je presenetilo po svoji deževnosti. Vse obzorje je bilo zasrto s sivimi oblaki, iz katerih je deževalo kakor za stavo. Vendar se je kljub temu zbralo na glavnem kolodvoru v Ljubljani zelo veliko število posetnikov zleta, ki so napolnili sokolski vlak. V Grosuplju se je pridružio članstvo iz grosupeljskega Sokola, isto je bilo v Lašah. Zlečbu in Ribnici Opazili pa smo

»Pri Dumasu je vse imenitno, elegantno, pri najmanjši stvari lete zausnice in nato je dvoboj v Bois-de-Boulogne. Tudi pri Ponsou du Terrailu.«

»Kdo je to?«

»Tudi pisatelji. In kakšni ljudje so tukaj? Poglej one pri tisti mali mizi. Ali ima ta kakše ideale?«

»Ta — ideale? To je vendar kretén, norec je!«

Milovzorov je izrekel te besede tako glasno, da so vsi prisluhnili v salonu. Neznaneec je vstal in šel proti njemu.

»Gospod, kako je to, da sem norec?«

Milovzorov je vstal, se opotekel, topil tuju na nogo in se zasmeljal.

»Gospod, oprostite, je zaklical tuje.

»Oprostim naj še? Vam? Smešno!« je vzklil Milovzorov. »Gospod, izivam vas, v Bois-de-Boulogne se bova bila na sablje; evo vam moje posetnice.« In vrge mu je jedilni list v obraz.

»To je bilo elegantno,« je pripomnil bančni uradnik. »Obnašal si se kakor kak francoski markiz.«

Ko sta prišla na restavracijski vrt, je Milovzorov zagledal črnca. Stopil je k njemu in ga vprašal:

»Kako se imenuješ?«

»Tommy!«

»Vsak markiz ima za slugo črnca, zopodi svojega slugo in najemi črnca,« je pripomnil prijatelj.

»Tommy, nastavim vas z mesečno plačo sto rubljev. Jutri lahko nastopite službo, tukaj je moj naslov.«

da je vreme pregnalo zelo mnogo izotnikov. Prihod v Kočevje se je izvršil v največjem dežju, kar pa ni oviralo domačega društva, da se bi polnoštevno v kroju pričakovalo dragih gostov. Razvil se je od postaje na telovadišče dolg sprevoz z godbo Sokola I. na čelu, nakar so se vršile v Kalfjevev skladišču, ki je ogromno, skušnje za popoldanski nastop.

Razvite prapora je bilo ob 14. na mestnem trgu pred hišo, ki je prva postala slovenska lastnina še pred vojno in kjer je društvo pričelo pred 20 leti s svojim delovanjem. Starosta br. dr. Rajh je pozdravil dobo povorko, orisal je delovanje društva, nakar je razvil prapor, na katerega je privezala s. Maurerjeva krasen trak s primernim nagovorom. Zastavo je prevzel z rok staroste praporščak br. Vacač. Govor župnega zastopnika br. Mesca, ki je očrtal naloge Sokolstva v bodoče, je bil sprejet z glasnim odobravanjem in navdušenjem, ki je priklopilo do vrhuna, ko se je nova zastava pobratila s praporom Sokola I. Ribnica, Sodražica in naraščaja Sokola I. V tem slovesnem trenutku je zasvirala godba Sokola I. državno himno, vzklikom na kralja in domovino pa ni bilo kraja. Ves slavnostni akt se je izvršil v dežju, kakor tudi zaključek povorke skozi mesto.

Po razvilu se je pričela javna telovadba v omenjenem skladišču. Bila je zelo lepa, žal pa so morali nastopiti vsi oddelki v skrajnem številu radi pomanjkanja prostora. Spored je otvorila ženska deca domačega društva, 16 po številu, ki je dobro odvežala svoje proste vaje. Sledil je nastop moške dece nad 30 dečkov, z eno samo, toda zelo dobro izvedeno prosto vajo, ki je navzoče občinstvo zelo navdušila. Nastop 24 naraščajnic s kiti je bil prav dober, ravno tako tudi 32 dečkov moškega naraščaja s prostimi vajami. Nadaljna točka je bil nastop 28 članic s skupljanskimi prostimi vajami s vpletenimi narodnimi koli na dobro se prilagajajočo godbo br. Svalgarja. Nastop je zelo dobro izpadel. Tudi člani (30) so izvajali svoje vaje na godbo br. Vidmarja prav lepo. Škoda, da ni radi tesnega prostora nastopilo polno število prižaljenih udeležencev. Velik uspeh so dosegli bratje iz Grosuplja, ki so izvajali znane dr. Murnikovo telovadno skladbo »Naprej prav dobro, ako pomislimo, da so nastopili pri tem sami kmečki mladeniči, ki so z veseljem in vztrajnostjo navedbali to dokaj težko skladbo. Zaključna točka javne telovadbe je bila orodna telovadba zbrane vrste Sokola I. iz Ljubljane na bradlji, ki je imela zelo srečen dan. Vsi bratje so izvedli vse vaje precizno in sigurno, kar je izkazalo mnogo odobravanja pri občinstvu, ki je popolnoma napolnilo skladišče.

Po izvršenem nastopu se je razvila prava domača veselica, ki je bila mnogobrojno obiskana od domačega prebivalstva in gostov, katerih število se je po prihodu popoldanskega vlaka zelo pomnožilo. Godba Sokola I. je priredila naprej pod vodstvom svojega kapelnika br. Svalgarja kratek koncert, nato pa je z vso pridnostjo skrbela, da so prišli vsi na svoj račun. Le prehitro je prišel čas odhoda. Na postaji ni bilo poslavljanja konca, tako pristržno je pogostil kočevski Sokol svoje goste od blizu in daleč. Radi bomo šli vsikdar zopet obiskat drage brate in sestre v Kočevju.

Dopisi

POLJCANE. Dramatični odsek društva »Zvon« je uprizoril v letošnji sezoni igr »Dobri vojak Švejk«. Igra, ki je bila v celoti dobro nastudirana, je gledalce naravnost presenetila. Dvorana je bila obkraj nabito polna in splanjiranju ni bilo konca. Dobro bi bilo, da društvo to igro še v doglednem času ponovi. — Veliko zanimanje za »Švejka« vlada v Slovenski Bistrici, kjer se bodo poljski igralci izpostavili mestnim kritikom kakor lansko leto, ko so že z igro »Marjetica« popolno priznanje in pohvale.

RAJHENBURG. Tukajšnji Sokol bo imel svoj edini letni telovadni nastop 12. avgusta ob 3. uri pop. Toliko bratjskim društvom bližnje okolice v vednost in za prošnjo, da tega dne ne prirejajo svojih prireditev. 1139

Poslano

V nedeljski številki objavljena prireditev gojencev pevsk. šole prof. dr. P. Kozina se ne more izvršiti iz sledečih razlogov: Takoj ko sem izvedel da »klepne« produkcije svojih gojencev ne moremo imeti v gledališču zaradi prevelikih izdatkov (6000 Din), sem šel v pisarno Glasbene Maticice in vprašal, če lahko dobim dvorano Filharmonične družbe za torek 19. tega meseca. Uradnica mi je pojasnila, da je za torek dvomljivo, ker mora Glasbena Matica po pogodbi vsako prireditev kinu prej en teden naznaniti. Pač pa bo dvorana v petek 22. t. m. prosta. Nato sem objavil vzpored v nedeljski številki v dobri nadi da dobim dvorano. Naknadno pa sem

Vrnila sta se v koncertno dvorano in naročila večerjo. Nedaleč od njiju je sedela mednarodna pevka, elegantna Francozinja z dečje pristrženimi lasmi. Bančni uradnik je zaljubljen gledal pevkino in vprašal:

»Gospa grofica, parlez-vous français?«

»Oui,« je odvrnila pevka in mu ko-ketno pomežiknila.

»Erazem, to bi bila prava učiteljica za te Grofice, pikantna lepotica, mogla bi te učiti francoščino, voditi tvoje gospodinjstvo, naučiti te lepih manir; morda jo angažirati.«

Milovzorovu je mala, ukusna Francozinja ugaňala, zato ji je dal brez daljšega premišljanja svoj naslov.

Ko sta zapuščala vrt, sta zagledala levo kletko.

»Vsak aristokrat ima levo,« je opomnil bančni uradnik. »Prijateljem pokakež levo, to je imenitno, tudi grof Monte Christo je imel levo.«

»Jaz sam sem grof Monte Christo,« je odvrnil Milovzorov. »Kupim levo, naj stanuje pri meni. Vi, pošljite ga jutri zjutraj k meni.«

Da boste razumeli vse te dogodke, ugotovim samo, koliko sta prijatelja ta dan ponila: dve steklenki vodke, štiri steklenice rdečega vina, tri steklenice kjerja, dve steklenici Sauternca, tri steklenice šampanjca.

Premislite to in razumeli boste, zakaj se je Milovzorov drugi dan za vedno poslovil od Petrograda.

dobil pismen odgovor Glasbene Maticice na svojo vlogo, da je dvorana s »vajami« tako zasedena, da je nemogoče pogrešati kak dan. Moja prireditelj tedaj odpade, pač pa bo kino v ponedeljek, torek, četrtek in petek.

Ljubljana, dne 18. junija 1928.

7555b Dr. P. Kozina.

Zahvala.

Vsem, ki so spremlili našega nepozabnega sina in brata gospoda

Pavla Gregoriča

trgovca,

na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo. Zlasti pa se zahvaljujemo učitelju gosp. Rape-tu, ki se je v imenu gasilnega društva v lepih besedah poslovlil od pokojnika kakor tudi gasilnemu društvu, katero je zapelo pretresljive žalostinke doma in ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat najlepša hvala

742

Zalujoci ostali

Proda se štirisedežen

auto Fiat 501

elo dobro ohranjen, po ugodni ceni
Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“

Dražba.

»Auto Komanda IV. Armijske Oblasti (Ilica 207) održaće licitacijo za prodaju

starih automobila

na dan 2. jula tek. godine.

Pozivaju se interesanti da uzmu učešće na ovoj licitaciji.

Uслови i sve ostalo mogu se videti svaki dan u Auto Komandi.

Iz kancelarije Auto Komande IV. Armijske Oblasti u Zagrebu broj 2035 od 8. jula 1928 godine. 7738

L. Mikuš

MESTNI TRG ŠTEV. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Mag. št. ad. 20. 476/28.

ref. V.

Razglas.

Mestna občina ljubljanska

vzame takoj v najem suho in zračno skladišče.

Ponudbe je vložiti pri mestnem gospodarskem uradu do dne 23. junija 1928 opoldne.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 14. junija 1928.

Prodajo se

mizarski stroji, rezn. poravnalni skobelni, stroji za brušenje nožev krožna in tračna žaga, ali odda se v najem mizarska delavnica, tem stroji, vodno močjo 12 HP in svačovanjem na Biedu; ali proda se poslopje na Biedu s to delavnico tudi brez strojev, katero poslopje se lahko preuredi v več stanovanj. Ponudba pod »Poslopje na Biedu« a oglasni oddelku „Jutra“ 7688

Ing. Ture Robert Haglund, Stockholm, vlasnik jugoslovenskega patenta br. 3922

Postupak za izradu oksida itd., koji su nesagorljivi na visokoj temperaturi

želi prodati taj patent ali dati licencu za isti. Informacije daje dr. Janko Olip, advokat u Beogradu, Kralja Milana br. 78. 774.

Gozdno veleposestvo

40.000 m².

Smrek in macesna odvoz 9 km v Mozirje, naprodaj. — Ponudbe na: »Veleposestvo, Spodnji Berložnik«, Šoštanj — Rečevode. 7642

+

Potrti v brezmejni žalosti naznanjamo, da je naš ljubljani soprog, oče, brat, stric, svak gospod

Josip Planinšek

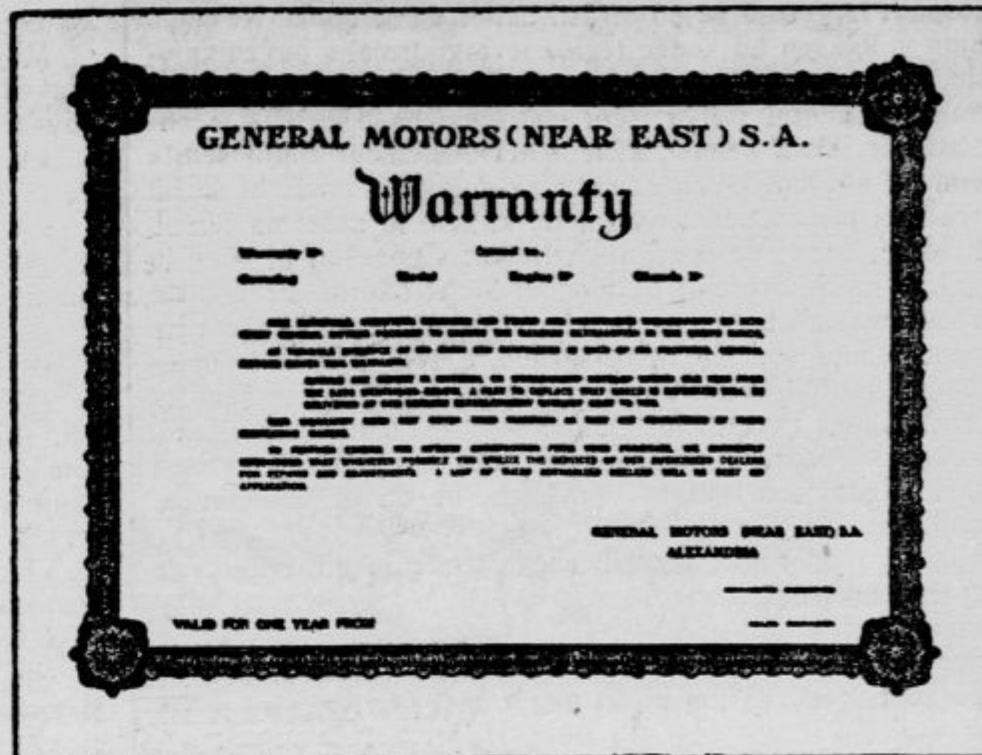
sodavčar

v nedeljo dne 17. t. m. ob 9. previden s tolažil sv. vere po kratkem trpljenju mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo v torek dne 19. t. m. ob pol 6. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

V Lidi, 18. junija 1928.

Globoko žalujoča rodbina.

To jamstvo —

Vam zasigura trajno zadovoljstvo pri nakupu General Motors-ovih vozov

Da bi bilo Vaše zadovoljstvo pri nabavi General Motors-ovih avtomobilov čim popolnejše. Vam poda General Motors družba jamstvo za vsak mogoč nedostatek glede sestave ali materiala za dobo enega leta (dveh let za Cadillac in La Salle)

To jamstvo je enako vredno za General Motors, kakor za Vas. S tem se zavaruje General Motors družba proti temu, da bi Vaš voz pogrešal princip dovršenosti, katerega si je stavila ta družba. Za Vas pa je to jamstvo za trajno zadovoljstvo in očitni dokaz, kako zaupanje ima General Motors v svoje vozove.

Glavna točka jamstva se glasi: »V slučaju, da se polavi v roku enega leta od nižje navedenega datuma dalje kak nedostatek v sestavi ali pri materialu. Vam zamenja naš zastopnik brezplačno pogrešni del z novim.«

CADILLAC LA SALLE BUICK VAUXHALL
OAKLAND OLDSMOBILE PONTIAC CHEVROLET

Cepilne gumijaste trakove za irte,

kakor tudi vodne cevi in gumi za otroške vozčke proclaja po nizkih cenah

Splošna elektro-družba z o. z.

Ljubljana, Mestni trg št. 25. 7474

Firma J. Pohlig, G. m. b. H., Wien, vlasnik jugoslovenskega patenta br. 404

Naprava za osiguranje pravilnog vozila konopne viseče železnice pri vožnji, pri obilaženju krivina

Želi prodati taj patent ili dati licencu za isti. Informacije daje dr. Janko Olip, advokat u Beogradu, Kralja Milana 78. 7748

Originalne likalnike

„Elektra-Bregenz“

nudi Splošna elektro-družba z o. z. kot glavna zastopnica trdke Elektra G m. b. H Bregenz za Jugoslavijo, Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Svetovnoznana zdravilišča in odpočivališča.

Penzijonati, Internati, Domovi za dečke in deklice.

Jena za celo penzijo za otroke 140 šfr. za odrasle 150 šfr. ni celja za 4 zdravilišča pri tedenski premenjavi. Reference nad 1000 družin. Prospekti (Poština za odgovor.)

BIRO PENZIIONATOV PESTALOZZI

(Fédération Internationale des Pensionats Européens).

Budapest V. Alkotmány str. 4, I. Telefon: Ecréz 242-36

Zdravilišča in odpočivališča:

Va Madžarskem: Budapest, Siófok. V Švici: Zeneva*, Lausanne*, Vevey*, Luzern, Montreux*, Zürich*, Lugano, St. Moritz, V. Franciji: Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix-les-Bains, Evian (Zenevsko jezero), Chamonix, Na francoski ri vieri: St. Raphael, Cannes, Nizza*, Juan-les-Pins, Monte-Carlo, Menton, V. Angliji: London*, Cambridge*, Brighton, Folkstone, V. Italiji: San Remo*, Nervi, Benetke, Bordighera, Opatija, Riccione, Rim*, Napoli*, Palermo, Merano, V. Avstriji: Wien*, Zell-am-See, Linz*, Innsbruck*, Salzburg*, V. Nemčiji: Berlin*, V. Belgiji: Ostende, V. Afriki: Algir, Tunis.

Z * zaznamovani kraji so stalni internati domovi za dečke in deklice (tudi za odrasle) odprti vse leto. Drugi penzionati zdravilišč so odprti le v juliju, avgustu in septembru. Potovanja v družbi popusti (25-50%) direktni ekstra Pullmannovi, agoni Cene internatov v šolskem letu (od 15 septembra dalje) 10 šfr na mesec

Kdor oglašuje, ta napreduje!

